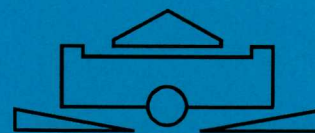


S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A



EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

PARLAMENDIINFOKESKUS

2/2012

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest

<http://www.nlib.ee/summaria-iuridica>

SUMMARIA IURIDICA 2/2012

<u>(ÜLE)LIGSETEST NORMIDEST PÕHISEADUSES</u>	3
Philipp Austermann Die Streichung rechtlich entbehrlicher Grundgesetznormen	
<u>MIDA TOHIB JA KUIDAS ON KOMBES – PARLAMENDIKULTUURIST JA UUTE LIIKMETE SOTSIALISEERUMISEST</u>	4
Marion Reiser ; Claudia Hülsken ; Bertram Schwarz ; Jens Borchert Das Reden der Neulinge und andere Sünden. Parlamentarische Sozialisation und Parlamentskultur in zwei Landtagen	
<u>TÖÖTAJATE HUVIDE JA SISERIIKLIKU POLIITIKAGA ARVESTAMISEST IMFi LAENUTINGIMUSTES</u>	5
Teri L. Caraway ; Stephanie J. Rickard ; Mark S. Anner International negotiations and domestic politics : the case of IMF labor market conditionality	
<u>DEMENTSETE PATSIENTIDE ENESEMÄÄRAMISÕIGUSEST JA VÕIMALUSTEST RAVI ÜLE OTSUSTADA</u>	6
Cristophe Lemmens End-of-life decisions and demended patients. What to do if the patient’s current and past wishes are in conflict with each other?	
<u>PARLAMENTAARSEST MÕÕTMEST MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIOONI (WTO) TEGEVUSES</u>	7
Hilmar Rommetvedt The institutionalization of parliamentary dimension of an intergovernmental organization: the WTO	
<u>VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES</u>	9

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/summaria-iuridica/

Artiklite valiknimestiku koostanud Tiia Melts, ülevaated kirjutanud Marika Lillemäe, Tiia Melts, Marili Rähn ja Ivi Smitt. Väljaande koostanud Tiia Melts, keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Ettepanekud ja kommentaarid: Tiia.Melts@nlib.ee

(ÜLE)LIIGSETEST NORMIDEST PÕHISEADUSES

Philipp Austermann

Die Streichung rechtlich entbehrlicher Grundgesetznormen

Die Öffentliche Verwaltung (2012) Nr. 6, S. 227-231.

Ühiskondlike ja poliitiliste arengute tulemusena teiseb mõistete sisu ja tähendus. Seadusesätteid, mis kehtestati aastaid tagasi, võivad olla sisuliselt vananenud ning kaotanud oma mõtte. Saksa põhiseadus (GG – *Grundgesetz*) kehtib juba üle kuuekümnelt aasta. Selle aja jooksul on seadust korduvalt muudetud; olemasolevaid sätteid täiendatud või uusi paragrahve lisatud. Kuigi mõne paragrahvi kehtetuks kuulutamine ja põhiseadusest väljajätmine tunduks vahel isegi otstarbekam, ei ole seda valdavalt siiski tehtud. Autor analüüsib põhiseadust, et selgitada välja juriidiliselt üleliigsed normid.

2011. aasta detsembri seisuga on Saksa põhiseadust muudetud 58 korda. Algteksti 146-st paragrahvist 83 kehtivad algses, 1949. aasta sõnastuses, 63 paragrahvi on muudetud, mõnda isegi mitu (kuni kümme) korda. Endiselt lõpeb põhiseadus paragrahvnumbriga 146, sisaldades tegelikkuses aga 197 paragrahvi. Alates 1949. aastast on põhiseaduse sisu oluliselt mõjutanud muudatused peamiselt kaheksas valdkonnas: sõjaväe, eriolukorra, finantssuhete, taasühinemise, Euroopa integratsiooni, rahvusvahelise koostöö, erastamise ja föderalismiga seonduvates regulatsioonides. Vaid viiel korral tunnistati paragrahvid asendusteta kehtetuks, kuigi autori hinnangul võiks põhiseadust potentsiaalselt veelgi kärpida. See on aga teema, millele siiani on tegeletud pigem tagasihoidlikult.

Norm võib olla üleliigne juriidilistel põhjustel või peetakse seda mittevajalikuks poliitilistel kaalutlustel. Kommee ja moraalnormidega sarnaselt reguleerib õigus inimeste käitumist. Juriidiliselt liigsetena käsitleb autor oma analüüsis norme, mis on formaalselt küll seaduses sees, kuid sisuliselt ei mõjuta (enam) inimeste käitumist ega määra (enam) ühtegi tegevust või tegematajätmist. Näidete põhjal selgitab autor põhiseaduse sätete juriidilise mittevajalikkuse üle otsustamise põhimõtteid. Nt reguleerib põhiseaduse artikkel 61 presidendi tegevuse suhtes kaebuse esitamist. Kuigi realselt ei ole mitte ühtegi liidupresidenti selle sätte alusel süüdistatud, ei saa sätet pidada mittevajalikuks, sest see seob presidendi tegevuse põhiseadusega ning võimaldab teda kohustuste jämeda rikkumise korral ametist kõrvaldada.

Arutledes põhiseaduses formaalsete normide säilitamise põhjuste üle, lähtub autor argumentidest, et neid peetakse olulisteks põhiseaduse tõlgendamisel. Autor on seisukohal, et põhiseadus on juhtseadus ja riigi kui terviku suhtes alusregulatsioon eeskujul andvas tähenduses. Seega peab põhiseadus ajaga kaasas käima ja juriidiliselt üleliigsed normid tuleks järjekindlalt tühistada.

Eelkõige peab autor silmas põhiseaduse XI peatükki, milles sisalduvad ülemineku- ja lõppsätted omasid tähendust liitvabariigi algusaastatel. Paljud nendest normidest on oma eesmärgi juba täitnud ning need võiks põhiseadusest kõhklusteta välja jätta. Nt võimaldas artikkel 118 eriregulatsioonina artikli 29 juurde uut haldusjaotust Badeni, Württemberg-Badeni ja Württemberg-Hohenzollerni piirkonnas. Nende kolme liitumisel Baden-Württembergi liidumaaks 25. aprillil 1952 saavutas norm oma eesmärgi ja nimetatud säte on põhiseaduses üleliigne. Või nt avalikku teenistust puudutav artikkel 131, mis reguleerib õigussuhteid isikutega, kellega lõpetati töösuhe 8. mail 1945 „ameti- või tariifõiguslikest erinevatel põhjustel”. Kuna 1994. aastal tunnistati kõik sellel normil põhinevad seadused ja määrused kehtetuks, tuleks ka see säte tühistada.

Ikka ja jälle täiendatakse põhiseadust, et kohandada sätteid tegelikkusele vastavaks. Autori arvates võiks muutumiste raamides tegeleda ka juriidiliselt üleliigsete normidega. Põhiseadus vajab puhastamist ja aeg selleks on kätte jõudnud.

Refereerinud Tiia Melts

MIDA TOHIB JA KUIDAS ON KOMBEKS – PARLAMENDIKULTUURIST JA UUTE LIIKMETE SOTSIALISEERUMISEST

Marion Reiser ; Claudia Hülsken ; Bertram Schwarz ; Jens Borchert

Das Reden der Neulinge und andere Sünden. Parlamentarische Sozialisation und Parlamentskultur in zwei deutschen Landtagen

Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) Nr. 4, S. 820-834.

Parlamendid on erilised organisatsioonid – liikmeskond vahetub perioodiliselt, kuid organisatsioon ise uute liikmete valikut mõjutada ei saa. Liikmete regulaarse vaheldumise tõttu või sellest tingituna on parlamentides kujunenud oma tugev organisatoorne siseelu, oma kultuur; käitumisnormid ja väärtused, mis eksisteerivad koosseisudest sõltumatult. Parlamenti valitud uutel liikmetel tuleb võimalikult lühikese aja jooksul kohanduda kehtivate reeglitega. Olukorra muudab keerukamaks asjaolu, et lisaks seadustatud kodukorrale on arvukalt mitteametlikke norme ja kirjutamata reegleid, mis on sageli juba nii juurdunud, et nende olemasolu teadvustatakse alles nende vastu eksimisel. Põhimõtteliselt võetakse parlamendi töökord, tavad ja reeglid omaks järk-järgult ja pigem intuiitiivselt kui teadlikult. Et olla tõsiselt võetav parlamendiliige ja suuta tulemuslikult nii fraktsiooni kui ka oma erakonna poliitilisi veendumusi realiseerida, tuleb õppida ja järgida kehtivaid reegleid. Seda õppimis- ja kohandumisprotsessi nimetatakse parlamentaarseks sotsialiseerumiseks. Autorid käsitlevad selleteemalist uuringut, mis viidi läbi 2010. ja 2011. aastal Põhja-Rein-Vestfaali ja Baden-Württembergi liidumaade parlamentidesse valitud uute liikmete seas.

Saksamaal on iga liidumaa, liidu või Euroopa parlamendivalimiste järel umbes iga kolmanda liikme puhul tegemist uustulnukaga parlamendis. Kuigi enamus uutest liikmetest on omandanud poliitikas osalemise kogemuse kas nt avalikus teenistuses või erakondlikus tegevuses kohalikul või piirkondlikul tasandil, on ettekujutus parlamendiliikme tööst ja käitumisest üsnagi ebaselge, uued parlamendiliikmed on kokkupuuteks parlamendikultuuriga vähe ette valmistatud. Uuringu käigus küsitleti ülalnimetatud parlamentidesse valitud uusi liikmeid kolmel korral – enne valimisi, aasta möödumisel valimistest ja nende esimese valimisperioodi lõpus. Kontrollrühmana, valitseva parlamendikultuuri vahendajatena küsitleti juba kogenud parlamendiliikmeid. Kuna kolm küsitlusringi ei ole veel lõpule jõudnud, analüüsitakse artiklis eelkõige uute parlamendiliikmete eelteadmisi ja ootusi, sotsialiseerumise esimesi mõjusid ja kehtivat parlamendikultuuri.

Parlamentaarse sotsialiseerumisprotsessi analüüs on autorite hinnangul asjakohane kolmest aspektist: esiteks on kohanemine kesksete normidega ja selle kaudu eliidi kaasamine oluliseks eelduseks arutleda parlamendi tegususe üle. Teiseks tähendab parlamendiliikmete sotsialiseerumine laiemas mõttes ka mõju nende käitumisele väljaspool parlamenti, nt tööd valimisringkonnas, erakonnas ja huvigruppides, kus saadikud puutuvad samuti kokku erinevate rolliootustega. Kolmandaks on sotsialiseerumine oluline igale parlamendiliikmele individuaalselt karjääri tegemise ja mõju saavutamise seisukohast.

Kõigepealt on huvi keskmes uute parlamendiliikmete ettekujutus parlamendist ja oma töö eesmärkidest. Seejärel peatutakse mitteametlikel reeglitel, normidel ja käitumismallidel, millega uutel liikmetel tuleb kohaneda. Kuigi võrdlusmaterjali erinevate uurimuste näol on vähe, võib parlamentides siiski täheldada sarnaseid reegleid ja teatavat ühtset käitumisstandardit, nagu nt riitumisküsimused, debateerimis- ja kõnestiil. Autorid vaatlevad ka viise, kuidas kehtivaid reegleid ja norme uutele liikmetele selgitatakse, pidades seejuures silmas horisontaalset tasandit (täiskogu, fraktsioon, komisjon, töörühm jne) ja vertikaalset (parlamendi-, eelkõige fraktsioonisest) hierarhiat.

Uuring alles kestab ja tulemuste analüüs on veel pooleli, kuid esialgsed andmed lubavad teha juba mõningaid järeldusi. Uued liikmed tulevad parlamenti selgete ja sageli vägagi konkreetsete sisuliste eesmärkidega, kuid ootused parlamendiliikmete rolli ja ülesannete suhtes on ebaselged ja heterogeensed.

Senised uuringutulemused viitavad vähestele, kuid tugevatele normidele (nt fraktsioonisisene lojaalsus) ja mitteametlikele reeglitele, mis seavad parlamendiliikmete käitumise ja tegevuse kindlatesse raamidesse. Algul oodatakse uutelt liikmetelt pigem teatud tagasihoidlikkust. Tavade vahendajana on endiselt olulisim roll kogenud kolleegidel fraktsioonist. Mõneti üllatav on, et väga vähe kasutatakse parlamendivälise professionaalsete nõustajate abi. Analüüsimate on veel, kuidas muutuvad parlamendiliikmed, nende ettekujutus parlamenditööst ja nende käitumine sotsialiseerumisprotsessis lähtuvalt parlamendisestest ja -välistest nõuetest. Uurida soovitakse lisaks töökultuuri erinevusi parlamentides, et selgitada välja valimissüsteemi, erakondade, enamusvahekorra ja valitseva karjäärstruktuuri mõju sotsialiseerumisprotsessile, aga ka seda, kas üldse ja mil määral muutuvad parlamendikultuuri kesksed normid ja reeglid.

Refereerinud Tiia Melts

TÖÖTAJATE HUVIDE JA SISERIIKLIKU POLIITIKAGA ARVESTAMISEST IMFi LAENUTINGIMUSTES

Teri L. Caraway ; Stephanie J. Rickard ; Mark S. Anner

**International negotiations and domestic politics : the case of IMF labor market conditionality
International Organization (2012) no. 1, p. 27-61.**

On levinud arusaam, et rahvusvahelised organisatsioonid piiravad siseriiklikku poliitikat, seades nt riigile laenu andmise tingimuseks poliitiliste reformide läbiviimise. Nõuded, nt Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) laenutingimused, on riigiti erinevad. Nende erinevuste analüüsimine aitab mõista rahvusvaheliste organisatsioonide mõju riikide sise poliitikale. Autorid väidavad, et üheks mõjutavaks teguriks on siseriiklike huvidega arvestamine. Nad uurisid IMFi laenuprogrammide dokumente, et selgitada välja, kas ja kuidas võivad konkreetse riigi kodanike majanduslikud huvid mõjutada riigile antava laenu tingimusi. Eelkõige keskenduvad autorid tingimustele, mis on seotud tööhõive, palkade, sotsiaaltoetuste ja tööturu paindlikkusega. Avaliku sektori reformid nagu nt erastamine, valitsusliikmete arvu vähendamine ning nende palkade külmutamine, aga ka nõue kontrollida miinimumpalku või palkade kasvu erasektoris avaldavad otsest mõju töötajatele ja nende sissetulekutele. Vastupidiselt üldisele arvamusele riikide elanike huvide mõju marginaalsusest IMFi poliitikale, toovad autorid näite Kreekast: IMFi laenuga kaasnema pidanud range poliitika vastaste massiliste protestiavalduste tulemusena jõuti oluliste kompromissideni. Näiteks pääsesid avaliku sektori madalapalgalised töötajad palga- ja pensionikärbetest, kaotati siduvad tingimused erasektori palkade suurendamise suhtes.

Järgnevalt vaatlevad autorid, millal ja millistel tingimustel mõjutavad töötajate huvid valitsuse ja IMFi esindajate vahelisi laenuläbirääkimisi. Statistilisi analüüse ja juhtumeid uurides lähtuvad autorid kahest oletusest: poliitiliselt aktiivse töötajaskonnaga riikidele esitatakse IMFi laenuprogrammides vähem tööhõivega seotud piiravaid tingimusi kui poliitiliselt väheaktiivse töötajaskonnaga riikidele; töötajate mõju IMFi programmide tööga seotud tingimustele on demokraatlikes riikides suurem kui autoritaarsetes.

Esimene oletus leiab osalist kinnitust Lõuna-Korea näitel. Aasia 1997. aasta finantskriisi ajal pöördus riik abi saamiseks IMFi poole. Lõuna-Korea suhteliselt tugeva tööliikumise survele loobuti rangetest tööga seotud tingimustest, kuigi IMFi programm nägi ette massilisi koondamisi avalikus ja erasektoris. Vastupidine näide on aga Boliiviast, kus ühe põhjusena, miks Boliivia valitsus nõustus küllaltki piiravate laenutingimustega, tuuakse just töötajate nõrka esindatust. Mäetööstuse erastamine ja selle osatähtsuse langus ning mitteametliku töötuse kasv viisid ametiühinguliikumise 1980ndatel aastatel madalseisu. Seetõttu õnnestus IMFi nõudmisel viia läbi ühed selle aja ulatuslikumad reformid kogu Lõuna-Ameerikas.

Analüüsi tulemusena on autorid seisukohal, et kodanike huvid on IMFi laenuitingimustes olulised ainult mitte-autokraatlikes riikides. Demokraatlikud valitsused arvestavad rohkem oma kodanike majanduslikke huvisid ning neil on rohkem taht neid ka läbirääkimistel esindada. Demokraatlikult valitud liidrid võivad üsna veenvalt osutada kodanike vastuseisule laenuitingimuste suhtes ja väita, et nende võimalused ettenähtud poliitilisi reforme läbi viia on piiratud. Seetõttu võib IMF olla valitsustega leebem, rakendades vähem karne tööhõivega seotud tingimusi.

Uuringu tulemused lubavad teha üldistavaid järeldusi IMFi laenuprogrammide ja rahvusvaheliste läbirääkimiste kohta. Kodanike huvidel on oluline osa valitsuse ja rahvusvahelise organisatsiooni vahelistel läbirääkimistel. Demokraatlikud valitsused seisavad tugevamalt töötajate majandushuvide eest, kui töötajaskond on poliitiliselt aktiivne. Vastupidiselt ettekujutusele IMFist kui tehokraatlikust ja apoliitilisest institutsioonist leidub näiteid ka sellest, et IMF arvestab laenu võtvate riikide siseriiklikku poliitikat ja eriti töötajate huve.

Kokkuvõtteks võivad uurimistulemused autorite arvates mõjutada laenupoliitika tõhustamist. Nt võiks huvigruppide ja nende arvamuse välja selgitamine ning läbirääkimisprotsessi kaasamine aidata IMFil parandada laenuprogramme ja nende rakendatavust. Kasuks tuleks reforminõuete asemel demokraatia edendamine. Demokraatlikud valitsused on vastuvõtlikumad töötajate arvamustele ja esindavad neid tõenäolisemalt ka rahvusvahelistel läbirääkimistel.

Refereerinud Ivi Smitt

DEMENTSETE PATSIENTIDE ENESEMÄÄRAMISÕIGUSEST JA VÕIMALUSTEST RAVI ÜLE OTSUSTADA

Chistophe Lemmens

End-of-life decisions and demented patients. What to do if the patient's current and past wishes are in conflict with each other?

European Journal of Health Law. Vol. 19 (2012), no. 2, p. 177-186.

Moodsale ühiskonnale on iseloomulik vananev rahvastik. Vanematel inimestel esineb rohkem kroonilisi ja degeneratiivseid haigusi, mis muuhulgas mõjutavad ka nende vaimset pädevust. Üha sagedamini diagnoositakse patsientidel dementsust. Uuring on näidanud, et dementsuse diagnoosiga patsientide arv võib kasvada 24,3 miljonilt 2005. aastal 81,1 miljonini aastaks 2040. Kuna dementse patsiendi vaimne pädevus ei vähene üleöö, vaid aastatega, saab ta ise võtta vastu otsuseid, et koos raviarstiga planeerida pikaajaliselt ette oma ravi. Artikkel käsitleb dementsuse diagnoosi saanud patsiendi enesemääramisõigust ja erinevaid võimalusi raviks olukorras, kus patsiendi hilisemad ja varasemad otsused on vastuolus.

Tihti teevad dementse patsiendi eest raviotsuseid tema pereliikmed ja arstid, sest patsienti ennast peetakse vaimselt ebapädevaks. See võib aga minna vastuollu isiku vaba tahte ja tegelike soovidega. Seetõttu on oluline võimalikult varakult koostada arsti ja patsiendi koostöös pikaajaline raviprogramm, mille käigus saab patsient anda ka edasisi juhiseid (*advance directive*) ravi korraldamiseks tulevikus. See kindlustab patsiendi soovidega arvestamise ka siis, kui patsient ei ole dementsuse süvenedes enam vaimselt pädev osalema raviotsuste tegemisel. Eelnevad juhised võivad olla negatiivsed või positiivsed; patsient kas keeldub edasisest võimalikust ravist või soovib seda. Ravist keeldumist loetakse üldjuhul lõplikuks otsuseks, ravi soovimisel aga saab edaspidi hakata tegutsema vastavalt olukorrale. Veel on võimalik koostada n-õ volitavad juhised (*proxy directive*), mille puhul nimetab patsient ise kellegi enda eest raviotsuseid vahendama; on võimalikud ka kombineeritud juhised.

Järgnevalt käsitleb autor patsiendi otsustega kaasnevaid võimalikke konflikte ning vastavaid lahendusi. Näiteks võib dementne patsient nõuda hiljem ravi, millest ta algself loobus. See seab nii raviarsti kui ka

patsiendi volitatud vahendaja dilemma ette patsiendi tahte valiku suhtes. Situatsioon muutub veelgi keerulisemaks, kui juhise rakendamine tähendaks patsiendi surma või kahjustaks tema tervist. Üheks lahenduseks pakub autor võimalust rakendada patsiendi eelnevalt antud juhiseid, kõige tähtsamal kohal on siis patsiendi enda soovid ja huvid. Sellisel juhul otsustab ravi edasise kulgemise patsiendi viimane (pädev) tahe, selle mitteamestamine tähendaks patsiendi vaba tahte rikkumist. Nt lubab Ameerika Ühendriikide mõne osariigi õigusregulatsioon patsiendil, sõltumata tema vaimsest pädevusest, oma eelnevatest juhistest igal ajal loobuda. Teine võimalik lahendus oleks eelnevaid juhiseid mitte arvestada, kuna patsient ei saa enam käsitleda sama, juhiseid andnud isikuna ning juhiste järgimine võib tekitada patsiendile kahju. Kui võrrelda patsiendi varasemaid ja hilisemaid ravisoove ning ilmneb vastuolu eelnevate juhiste ja patsiendi hetkehuvide vahel, ei tohiks eelnevaid juhiseid järgida. Kui see on aga kooskõlas patsiendi huvidega, on juhised üleliigsed ja igal juhul lähtutakse järgnevas ravis patsiendi hetkesoovidest.

Kolmanda lahendusena vaatleb autor kompromissi: eelnev korraldus, milles patsient keeldub ravist, jääb rakendamata, kui vaimset ebapädeva isiku seisund (elutahe) seda võimaldab ja korraldust rakendatakse siis, kui on tekkinud teatav olukord koos vastavate tingimustega. Need tingimused peavad olema väga selgelt määratletud, nt kirjalikus vormis või videosalvestisena ning nende autor peab täielikult mõistma võimalikke tagajärgi. Kompromissi pooldab ka Saksamaa Rahvuslik Eetikanõukogu (*German National Ethics Council*), kelle poolt välja töötatud patsientide eelnevate juhiste andmise kriteeriume on autor artiklis käsitlenud.

Autor tõdeb, et patsiendi varasemad juhised on heaks võimaluseks laiendada tema õigusi enesemääramisele hilisemal, vaimse ebapädevuse perioodil ning ravi selline planeerimine on kohati iseenesestmõistetav. Patsiendi õigus enesemääramisele ei kao aga ka vaimse ebapädevuse suurenedes, tekivad vaid piirangud selle õiguse teostamisel. Seega on kõige uuenduslikum lahendus lähtuda iga juhtumi puhul konkreetsetest asjaoludest ja olukorrast ning alles siis otsustada juhiste rakendamise või mitterakendamise üle. Kui patsient räägib korduvalt vastu oma eelnevatele otsustele, tuleks eelnevad korraldused tühistada või ootele jätta ja rakendada neid siis, kui patsiendi tervislik seisund vastab selgelt määratletud tingimustele juhiste rakendamiseks. Oluline on, et ükski otsus ei kahjustaks patsiendi elu ega tervist.

Refereerinud Marili Rähn

PARLAMENTAARSEST MÕÕTMEST MAAILMA KAUBANDUSORGANISATSIOONI (WTO) TEGEVUSES

Hilmar Rommetvedt

The institutionalization of parliamentary dimension of an intergovernmental organization: the WTO

World Trade Review (2011) no. 4, p. 423-446.

Artiklis analüüsitakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) parlamentaarse mõõtmekujunemist 15 aasta jooksul alates WTO ministrite konverentsist 1996. aasta detsembris kuni 2011. aasta detsembris toimunud Genfi konverentsini. Autorid annavad ülevaate parlamendiliikmete mõjust rahvusvahelistele kaubandussuhetele ja osalemisest ministrite konverentsidel, käsitledes kohtumistel vastu võetud deklaratsioone. Ministrite konverents on WTO kõrgeim organ, mis kutsutakse kokku iga kahe aasta järel; konverentsi olulisima tulemusena võetakse vastu ministrite deklaratsioon, mille sisu eeldab WTO kõigi liikmete konsensus.

WTO on rahvusvaheline valitsustevaheline organisatsioon, mille eesmärgiks on sätestada reegleid kaubandussuhetes ja aidata kaubandusel vabalt toimida. WTOs võtavad liikmesriikide valitsused otsuseid

vastu konsensuse alusel. Erinevalt enamikust rahvusvahelistest organisatsioonidest on WTO riikidevaheliste vaidluste lahendamiseks oma süsteem, mis suurendab organisatsiooni mõju. Autor analüüsibki WTO tegevuse mõju riikide parlamentidele, aga ka parlamendiliikmete osalemist WTO tegevuses. Toetudes teoreetilise analüüsi tulemustele, teeb autor ettepanekuid edasisteks võimalikeks uuringuteks.

Rahvusvahelised kaubanduslääbirääkimised on muutumas üha olulisemaks ja nende mõju määravamaks nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt, mida autor artiklis ka konkreetsete näidete abil kinnitab. Lääbirääkimised on kahetasandilised: esimene peetakse rahvusvahelisel ja teine riigisisel tasandil. Nt Norra parlament on WTO lääbirääkimistel sageli kaitsnud riiklikke huve, Norra on maailma ühe suurima kala ja kalatoodete importijana rahvusvahelistel turgudel väga konkurentsivõimeline. Autor peatubki parlamentide strateegiatel ning funktsioonidel WTOs. Parlamendiliikmed osalevad parlamentaarsetel assambleedel, komisjonides; moodustatud on delegatsioone mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide juures, kuid selge parlamentaarse mõõtme mudel organisatsioonis puudub. WTO parlamentaarseid konverentse korraldavad Parlamentidevaheline Liit (IPU) ja Euroopa Parlament (EP) omavahelises koostöös ning osalejate hulgas on mitte ainult liikmesriikide parlamentide liikmed, vaid ka teiste riikide esindajad.

Autor annab ülevaate n-ö parlamentaarsest mõõtmest WTOs ja toob näiteid deklaratsioonidest. Parlamendiliikmed on käsitletud perioodil tegelenud erinevate sisuliste küsimustega ja juhtinud tähelepanu paljudele olulistele probleemidele nagu nt eksporditoetuste kaotamine, kodumaise kaubanduse toetamine, n-ö tundlikele toodetele realistlike ekspordimaksude kehtestamine ja geograafiliste tähiste loomine. Vastuvõetud deklaratsioonides rõhutatakse vajadust parlamendiliikmete koostöökä kaubandusküsimustes, rahandus- ja arendustegevuses, eelkõige WTO, ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) ja Bretton Woodsi institutsioonidega. Nt Genfi deklaratsioon seadis eesmärgiks kaubanduse edendamise; ravimite parema kättesaadavuse tagamiseks tuleks muuta paindlikumaks intellektuaalomandi õiguste kaubanduspektide leping (TRIPS). 2004. aasta Brüsseli deklaratsioon rõhutas tööstustariifide ja kaubandustõkete vähendamise olulisust, kehtestati protseduurireeglid WTO parlamentaarsetele konverentsidele ja pöörati rohkem tähelepanu parlamentaarsele mõõtmele WTOs.

Autor toob esile olulisemad põhimõtted parlamentide mõju suurendamiseks kaubanduspoliitikas ning märgib, et otsuste vastuvõtmist lihtsustab piisava info saamine rahvusvahelises kaubanduses toimuvast. Iga parlament otsustab ise rakendatavate suuniste üle, kuid puuduvad kindlad reeglid parlamentide ja valitsuste tegutsemise suhtes.

2011. aasta märtsis Genfis toimunud WTO ministrite konverentsil rõhutati taas vajadust pöörata rohkem tähelepanu arengumaadele. Kesksel kohal oli Doha arengukava, mis muuhulgas kinnitab parlamentaarse mõõtme tähtsust WTO institutsioonide reformimisel, et parandada organisatsiooni toimimist ja järelevalvet tegevuse läbipaistvuse üle. Parlamendiliikmed peavad looma parema sideme kodanikuühiskonnaga ja tagama legitiimsuse kaubandusküsimustes.

Autor vaatleb ka rahvuslikke huvisid ja parlamentide otsuseid poliitiliste huvide tasakaalustamiseks kaubanduslääbirääkimiste kontekstis ning iseloomustab parlamentide poolt valitud võimalikke strateegiaid ja nende mõju organisatsiooni parlamentaarsele mõõtmele, juhtides veelkord tähelepanu sellise mõõtme vajalikkusele WTO kui maailma ühe olulisima rahvusvahelise organisatsiooni tegevuses.

Refereerinud Marika Lillemäe

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Aden, Menno. „Law made in Germany” // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 2, lk. 50-53. Saksa õigusnormide ülevõtmisest teistes riikides Euroopas, Aasias ja Ameerikas.

Alpatov, Aleksei. O sootnošenii prava i ekonomiki // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 67-76. Õiguse ja majanduse koostööst ja reformimise efektiivsusest.

Augsberg, Ino. Von einem neuerdings erhobenen empirischen Ton in der Rechtswissenschaft // Der Staat (2012) nr. 1, lk. 117-125. N-ö tunnetuslikust pöördest õigusteaduses.

Cane, Peter. Morality, law and conflicting reasons for action // The Cambridge Law Journal (2012/Mar) nr. 1, lk. 59-85. Inglise filosoofi ja õigusteoreetiku Herbert Lionel Adolf Harti (1907-1992) õiguse ja moraali olemuse ning suhestuse kontseptsioonist.

Filatova, L. V. Razvitije gossudarstvennõhh elektronõhh servisov v oblasti pravovoi informatsii // Rossiiskaja justitsija (2012) nr. 4, lk. 42-45. Elektroonilisest õigusinfost ja sellele juurepääsu tagamisest Venemaal.

Fitting, Carsten. Das erziehende Gesetz // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 87-94. Seaduste funktsioonist ajaloos ja tänapäeval, Göttingenis 21. ja 22. mail 2011 toimunud sümposiooni materjalide põhjal.

Jakovlev, V. F. ; Talapina, E. V. Rol publitsnogo i tšastnogo prava v regulirovanii ekonomiki // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 5-16. Avaliku ja eraõiguse piiridest ja mõjust Vene õigussüsteemis ning õiguse kompleksusest majandussuhete reguleerimisel.

Jurgens, Gerdy ; Van Ommeren, Frank. The public-private divide in English and Dutch law: a multifunctional and context-dependant divide // The Cambridge Law Journal (2012/Mar) nr. 1, lk. 172-199. Avaliku ja eraõiguse piiridest Inglise ja Hollandi õiguses.

Lapajeva, Valentina. Problemõ pravoponimaniya v svete aktualnõhh zadatš Rossiiskoi pravovoi teorii i praktiki // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 2, lk. 5-14. Õigusaktide arusaadavuse probleemidest õigusteooria ja õiguspraktika seisukohast.

Meyer, Ulrike. Idealität, Interessen, Ignoranz // Der Staat (2012) nr. 1, lk. 35-55. Õigusriigi põhimõtetest riigisiseses ja rahvusvahelises õiguses.

Vaštšenko, Juri. Germenevitšeskaja traditsija v prave i ponimaniye juriditšeskogo teksta // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 5-13. Vanade tekstide tõlgendamise õpetusest ja juriidiliste tekstide mõistmisest.

Vogener, Stefan ; Zimmermann, Reinhard. Alan Rodger : Gelehrter auf dem Richterstuhl // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 305-314. Briti õigusteadlase ja kohtuniku Alan Ferguson Rodgeri (1944-2011) elust ja tööst.

Weber, Hermann. Juristen als Schriftsteller nichtdeutscher Sprache: Louis Begley // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 11, lk. 721-725. Ameerika Ühendriikide juristi ja kirjaniku Louis Begley (s. 1933) elust ja töödest.

ÕIGUSAJALUGU

De Ruyscher, Dave. From usages of merchants to default rules : practices of trade, *ius commune* and urban law in early modern Antwerp // The Journal of Legal History (2012/Apr) nr. 1, lk. 3-29. Kaubandusest ning kaubandusõigusest 16. sajandil Antwerpenis.

Ilitski, K. O. Tsensurnõje pravootnošenija kak osnova vozniknovenija zakonodatelstva Rossiiskoi imperii ob avtorskom prave // Zakon i pravo (2012) nr. 3, lk. 43-45. Tsensuurist ja autoriõiguse tekkest Vene keisririigis.

Jerjomina, Tatjana. Zaštita tšesti i dostoinstva graždanskih služuššihh v Rossiiskoi imperii // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 17-18. Riigiteenistujate au ja väärkuse kaitsest Vene keisririigis.

Jurtajeva, J. A. Zakonovedenije i zakonovedõ: o jurisprudentsii i jejo dejateljahh v dorevoljutsionnoi Rossii // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 86-99. Õigusharidusest, õigusteadusest ja juriidilistest institutsioonidest revolutsioonieelsel Venemaal (18. saj. kuni 20. saj. algus).

Mihhejeva, Irina. Normotvortšeskaja kompetentsija ministerstv Rossiiskoi imperii // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 29-31. Vene keisririigi ministeeriumite õigusloomelisest pädevusest.

Pieroth, Bodo. Juristische Staatsexamina und Repetitoren in literarischen Zeugnis // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 11, lk. 725-728. Õigusharidusest ja juristide väljaõppest Saksamaal ja Austrias 19. sajandil kirjandusteoste põhjal.

Poljanski, P. L. „Sekuljarizatsija” bratšno-semeinõhh otnošenii v XVIII v. // Vestnik Moskovskogo universiteta : pravo (2011) nr. 4, lk. 52-69. Abielu- ja perekonnasuhetest Venemaal 18. sajandil.

Rjazantsev, Vassili. Võdelenije ugolovnõhh del po ustavu ugolovnogo sudoproizvodstva 1864 g. // Istorija gossudarstva i prava (2011) nr. 21, lk. 34-37. Venemaa 1864. a. kohtureformist ja kriminaalmenetluse loomisest.

Serov, Dmitri. Projekt uloženiija Rossiiskogo gossudarstva 1723-1726 gg.: *paginae incognitae* // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 22-23. Seaduste kogumiku loomise katsest Venemaal aastatel 1723-1726.

Slobodjan, Stanislav. Iskusstvennoje suštšestvovaniije fizitšeskogo litsa po Rimskomuu pravuu // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 4, lk. 11-18. Füüsilise isiku mõiste tekkest Rooma õiguses seoses orjade vabastamisega.

Tomsinova, A. V. Ponjatije „vladenije” v Germanskom graždanskom uloženiij 1900 g.: krititšeskii analiz // Vestnik Moskovskogo universiteta : pravo (2011) nr. 4, lk. 114-124. Valduse mõistest Saksa 1900. aasta tsiviilseadustikus.

Tšetšelejev, Stanislav. Pervaja Afrikanskaja konstitutsija (konstitutsija Liberii 1847): istoriko-pravovoje issledovaniije // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 45-46. Aafrika riikide esimesest, Libeeria põhiseadusest.

TSIVILÕIGUS

Artjomenkov, V. K. Invariantnõje elementõ strukturõ juriditšeskogo litsa ja sistemnoi tselostnosti // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 56-62. Juriidilise isiku käsituselst Vene õiguses.

Franßen, Gregor ; Blatt, Henning. Ersatzansprüche aus Geschäftsführung ohne Auftrag beim Feuerwehreinsatz // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 15, lk. 1031-1034. Liidumaade tuleohutusseadustest ja kohtu seisukohast volituseta asjaajamise suhtes päästetõõde korraldamisel.

Kempny, Simon. Paragraphenzählung in Zeiten der Novellenflut // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 80-86. Seaduste muutmisest paragrahvide lisamisega ja muudatuste tähistamise põhimõttest Saksa tsiviilseadustiku § 312b lisamise eelnõu näitel.

Kittner, Oliver. Die Verwirkung des Widerspruchsrechts beim Betriebsübergang // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 17, lk. 1180-1185. Vaideõiguse kadumisest ettevõtte üleminekul tsiviilseadustiku § 613a ja Saksa töökohtu tõlgenduses.

Staudinger, Ansgar ; Steinrötter, Björn. Minderjährige im Zivilrecht // Juristische Schulung (2012) nr. 2, lk. 97-105. Alaealise mõistest tsiviilõiguses (lepingulistes suhetes ja tehingutes).

Vorobjova, J. A. Pravovoje regulirovanije sdelok, trebujuššihh soglassija (odobrenija) tretjihh lits // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 113-122. Kolmandate isikute nõusolekut (volitust) vajavate tehingute õigusregulatsioonist Venemaal.

Asjaõigus

Abdullajeva, K. N. Vladeltšeskaja zaštšita v kontseptsii razvitija zakonodatelstva o veštšnom prave // Zakon i pravo (2012) nr. 4, lk. 75-76. Valdaja kaitsest asjaõiguse arengukontseptsioonist.

Haley, Michael. Section 30(1)(g) of the Landlord and Tenant Act 1954: the unjust relegation of renewal rights // The Cambridge Law Journal (2012/Mar) nr. 1, lk. 118-146. Omandi kaitsest Suurbritannias maaomaniku ja rentniku seaduse (1954) teise osa tõlgenduses.

Võlaõigus

Bogdanov, D. J. Analiz pravovõhh podhodov k vozmeštšeni ju tšistõhh ekonomitšeskikh poter v zarubežnom prave // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 82-91. Majandusliku kahjumi (*pure economic loss*) hüvitamisest välisriikide (Saksamaa, Prantsusmaa) õigusloome ja kohtupraktika põhjal ning Vene tsiviilkoodeksi tõlgenduses.

Carter, J. W. Discharge as the basis for termination for breach of contract // The Law Quarterly Review (2012/Apr) lk. 283-302. Lepingu lõpetamisest lepingurikkumise tõttu.

Christandl, Gregor. Der Vertrag zugunsten Dritter im Entwurf für ein neues spanisches Schuldrecht im Spiegel des europäischen Vertragsrechts // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 245-269. Lepingust kolmandate isikute huvides Hispaania võlaõiguse muutmise eelnõus ja võrdluses Euroopa lepinguõigusega.

Garmajeva, M. A. Rol gossudarstva v obespetšeni i publitšnogo interessa v strahhovanii // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 15-22. Kindlustuse õigusregulatsioonist Venemaal ja riigi osast avaliku huvi tagamisel kindlustuses.

Jaensch, Michael. Der Umfang der kaufrechtlichen Nacherfüllung // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 15, lk. 1025-1030. Liidu Ülemkohtu ja Euroopa Kohtu seisukohast seoses müüja kohustustega defektse toote asendamisel ja Saksa tsiviilseadustiku § 439 tõlgenduses.

Phillips, John. Guarantees : protecting the bankers // The Journal of Business Law (2012) nr. 3, lk. 248-270. Panga garantiidest ning vastavast seadusandlusest Inglismaal.

Pizarro Wilson, Carlos. An analysis of contract non-performance remedies under French reform proposals // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 229-244. Kahju hüvitamisest lepingu rikkumise korral Prantsuse lepinguõiguse reformikavandi kontekstis; näiteid ka Tšiili lepinguõigusest.

Purnhagen, Kai. Die Auswirkungen der neuen EU-Richtlinie auf das deutsche Verbraucherrecht // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 2, lk. 36-39. ELi tarbijaõiguste direktiivi 2011/83 mõjust Saksa tsiviilseadustikule.

Rawlings, Philip. Avoiding the obligation to lend // The Journal of Business Law (2012) nr. 2, lk. 89-110. Laenulepingust tulenevatest kohustustest ja lepingu rikkumisest.

Richman, Barak ; Schmelzer, Dennis. When money grew on trees: Lucy v. Zehmer and contracting in an boom market // Duke Law Journal (2012/Apr) nr. 7, lk. 1511-1562. Lepinguliste suhete sõlmimisest ja tõlgendamisest kohtuasja Lucy vs Zehmer põhjal.

Perekonnaõigus

Jaconelli, Joseph. Wills as public documents – privacy and property rights // The Cambridge Law Journal (2012/Mar) nr. 1, lk. 147-171. Privaatsuse kaitsest (ajaloolise) testamendi avalikustamise ja ajakirjanduses avaldamise kontekstis Inglise õiguses.

Makejeva, Olga. Reguleerimine semeinõhho otnošenii v Rossii: istoritšeskije uroki i sovremennõje problemõ // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 12-14. Perekonnasuheid reguleerivatest õigusaktidest ja perekonnaõiguse probleemidest Venemaal.

Matvejev, P. A. Nekotorõje voprossõ realizatsii roditelskikh prav i objazannosti po vospitaniju detei // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 48-51. Lapsevanema õigustest ja kohustustest laste kasvatamisel Vene perekonnakoodeksi ja lapse õiguste konventsiooni tähenduses.

Mecke, Christoph-Eric. Güterrechtliche Grundsatzfragen // Archiv für die civilistische Praxis (2011/Dec) nr. 6, lk. 886-929. Varalistest õigustest abielulahutuse korral ja partnerlussuhetes tsiviilseadustiku tõlgenduses.

Netšajeva, Aleksandra. Interessõ rebjonka kak objekt semeino-pravovoi zaštšitõ // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 77-85. Lapse huvide kaitsest ja mõistest „lapse huvid” Vene perekonnaõiguses.

Žiljajeva, Svetlana. K voprossu o sostojanii besprizornosti nesoveršennoletnih v sovremennoi Rossii // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 5, lk. 22-25. Alaealiste järelevalvetuse probleemidest Venemaal.

ÄRIÕIGUS

Blaurock, Uwe. Regelbildung und Grenzen des Rechts – das Beispiel der Finanzkrise // Juristenzeitung (2012) nr. 5, lk. 226-234. Finantskriisi põhjustest ja reguleerimisest ning globaalsete finantsturgude reguleerimisest ja kontrollimisest.

Brödermann, Eckart. Risikomanagement in der internationalen Vertragsgestaltung // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 14, lk. 971-977. Riskianalüüsi ja -juhtimisest äriühingutes ja ettevõtetes rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel.

Cummings, Briana. Benefit corporations: how to enforce a mandate to promote the public interest // Columbia Law Review (2012) nr. 3, lk. 578-627. Äriühingu kohustusest kaitsta avalikku huvi, Ameerika Ühendriikides kavandatavate seadusemuudatuste näitel.

Ghassemi-Tabar, Nima ; Eckner, David. Der Gewerberaumvertrag mit einer GmbH in Gründung // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 12, lk. 806-812. Rendilepingu sõlmimisest asutamisel oleva äriühinguga.

Halfmeier, Axel. Anwendbares Recht bei Schadensersatzanspruch gegen Internet-Wettveranstalter // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 360-376. Interneti-hasartmängukorraldajate vastu esitatud kahju hüvitamise nõuete puhul kohaldatavast õigusest Briti kõrgema kohtu (*High Court of Justice*) 20. detsembri 2010. aasta lahendi põhjal.

Low, Hang Yen. Confusion and difficulties surrounding the fraud rule in letters of credit : an English perspective // The Journal of International Maritime Law (2011/Nov) nr. 6, lk. 462-480. Pettustest krediitidehingutega Inglismaa seadusandluse kontekstis.

Poskatšina, M. N. Kollizionno-pravovoje regulirovaniye formõ sdelki v japonskom prave // Meždunarodnoje publišnoje i tšastnoje pravo (2012) nr. 1, lk. 46-48. Jaapani kaubanduskoodeksist ja rahvusvahelise eraõiguse seadusest.

Potamitis, Stathis ; Rokas, Alexandros. A new pre-bankruptcy procedure for Greece // The Journal of Business Law (2012) nr. 3, lk. 235-247. Ettevõtte maksejõuetusest, pankrotist ning vastavast seadusandlusest Kreekas.

Römermann, Volker. Neues Insolvenz- und Sanierungsrecht durch das ESUG // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 10, lk. 645-652. Seadusemuudatustest, mis on seotud ettevõtete saneerimisega.

Weitbrecht, Andreas. Schadensersatzansprüche der Unternehmer und Verbraucher wegen Kartellverstößen // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 13, lk. 881-886. Konkurentsist ning ettevõtjate ja tarbijate kahjunõuetest seoses kartellikeelu rikkumisega.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Booton, David ; MacCulloch, Angus. Liability for the circumvention of technological protection measures applied to videogames : lessons from the United Kingdom's experience // The Journal of Business Law (2012) nr. 3, lk. 165-189. Arvutimängude autoriõigustest.

Cason, Robert J. S. ; Müllensiefen, Daniel. Singing from the same sheet : computational melodic similarity measurement and copyright law // International Review of Law Computers & Technology (2012/Mar) nr. 1, lk. 25-36. Autoriõigusest muusikateoste plagieerimise kontekstis.

Czychowski, Christian ; Nordemann, Jan Bernd. Höchststrichterliche Rechtsprechung und Gesetzgebung im Urheberrecht 2010 und 2011 // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 11, lk. 732-739. Autoriõigusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast aastatel 2010-2011.

Drozdov, A. V. Neprikosnovennost proizvedeniya i jego pererabotka: litšnõje neimuštšestvennõje i iskljutšitel'nõje prava // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 55-60. Teose puutumatus, iskljutšitel'nõje prava

ainuõigusest ja varalisest õigusest teosele.

Fromer, Jeanne C. The Intellectual Property Clause's external limitations // Duke Law Journal (2012/Apr) nr. 7, lk. 1329-1414. Intellektuaalomandi regulatsioonist Ameerika Ühendriikide põhiseaduses ja föderaalsete vastuolust põhiseadusega.

Golovanov, Dimitry. Fighting Internet piracy in Russia: the legal framework and its development // IRIS plus (2012) nr. 1, lk. 7-24. Internetipiraatluse vastu võitlemisest Venemaal.

Rai, Arti K. Patent validity across the executive branch: ex ante foundation for policy development // Duke Law Journal (2012/Mar) nr. 6, lk. 1237-1281. Ameerika patendisüsteemist ja -poliitikast.

KESKKONNAÕIGUS

Cardesa-Salzmann, Antonio. Constitutionalising secondary rules in global environmental regimes: non-compliance procedures and the enforcement of multilateral environmental agreements // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 103-132. Keskkonnakaitsest ja -lepingutest rahvusvahelisel tasandil.

Edwards, Vanessa. Significant EU environmental cases: 2011 // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 155-170. Ülevaade ELi keskkonnaõigusega seotud kohtuasjadest 2011. aastal.

Ficher Kuh, Katrina. When government intrudes: regulating individual behaviors that harm the environment // Duke Law Journal (2012/Mar) nr. 6, lk. 1111-1181. Keskkonnakaitsest, üksikisiku käitumise mõjust keskkonnale ja piirangute kehtestamisest Ameerika Ühendriikide näitel.

Guckelberger, Annette. Formen von Öffentlichkeit und Öffentlichkeitsbeteiligung im Umweltverwaltungsrecht // Verwaltungsarchiv (2012) nr. 1, lk. 31-62. Avalikkuse (huvigruppide) keskkonnakaitse osalemise võimalustest.

Holland, Ben ; Ashley, Phillip Spencer. Natural gas price reviews : past, present and future // Journal of Energy & Natural Resources Law (2012/Mar) nr. 1, lk. 29-44. Maagaasi hinnapoliitikast pikaajalistes müügilepingutes.

Hutsch, Justine Karoline. Rechtspolitische Ziele des Kreislaufwirtschaftsgesetzes auf dem Prüfstand // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 4, lk. 145-153. Õiguspoliitilistest suundadest Saksa ringlusmajandusseaduses ja jäätmeseaduses.

Ignatjeva, I. A. Na puti „Rio+20” : problemõ razvitija ekologitšeskogo zakonodatelstva v Rossii // Vestnik Moskovskogo universiteta : pravo (2011) nr. 6, lk. 32-44. Keskkonnaõiguse probleemidest Venemaal.

Langshaw, Alexander. Giving substance to form : moving towards an integrated governance model of transboundary environmental impact assessment // Nordic Journal of International Law (2012) nr. 1, lk. 21-38. Piiriülesest keskkonnamõjude hindamisest ja Rahvusvahelise Kohtu lahendist *Pulp Mills*.

Macintosh, Andrew K. ; Wilkinson, Deb L. Best practice heritage protection: Australia's national heritage regime and the Tarkine // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 75-101. Keskkonna ja looduse kui kultuuripärandi kaitsest Austraalias.

Owens, Susan. Experts and the environment – the UK Royal Commission on Environmental Pollution 1970-2011 // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 1-22. Keskkonnapoliitikast ja looduskaitsest Suurbritannias.

Pustovalova, O. A. Osnovnõje napravlenija soveršenstvovaniija prirodoohrannoi dejatelnosti prokuraturõ Rossiiskoi Federatsii // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 97-98. Prokuratuuri kui keskse järelevalveorgani tegevusest keskkonnakaitsest.

Sivakov, D. O. O pravovoi ohrane ozer // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 36-45. Järvede kaitse õigusregulatsioonist Venemaal.

Spiehl, Wolf Friedrich ; Uibleisen, Maximilian. Neues Genehmigungsregime für Offshore-Windparks // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 6, lk. 321-325. Energiapoliitikast Saksamaal ja avamere-tuuleparkide uuest loataotluse süsteemist.

Vassiljeva, M. I. Pravo graždan na dostup k prirodnoõm ressurssam (obštšeteoretitšeskoje i mežotraslevoje obosnovanije) // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 5-14. Õigusest kasutada loodusressursse Vene konstitutsiooni, tsiviilkoodeksi ja metsakoodeksi tõlgenduses.

TÖÖÕIGUS

Bornstein, Stephanie ; Williams, Joan C. ; Painter, Genevieve R. Discrimination against mothers is the strongest form of workplace gender discrimination : lessons from US caregiver discrimination law // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2012/Mar) nr. 1, lk. 45-62. Töö- ja eraelu ühitamisest ning emade ja hooldajate diskrimineerimisest töökohal Euroopas ja Ameerika Ühendriikides.

Drosdeck, Thomas ; Bitsch, Christian. Zulässigkeit von Kettenbefristungen // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 14, lk. 977-980. Tähtajatu töösuhte põhimõttest ja Euroopa Kohtu 26. jaanuari 2012. aasta lahendist tähtajalise töölepingu pikendamise kohta.

Garcia Olaverri, Carmen ; Huerta, Emilio. Trade union influence in Spanish manufacturing firms // International Labour Review (2011) nr. 3/4, lk. 279-296. Ametiühingute mõjust Hispaania tootmisettevõtetele aastatel 1996-2007 läbiviidud uuringute põhjal.

Hyman, Richard. Trade unions, Lisbon and Europe 2020 : from dream to nightmare // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2012/Mar) nr. 1, lk. 5-28. Ametiühingute hinnangust Euroopa Komisjoni majandusstrateegiale „Euroopa aastal 2020”.

Lalanne, Stéphane. Posting of workers, EU enlargement and the globalization of trade in services // International Labour Review (2011) nr. 3/4, lk. 211-234. Rahvusvahelistest läbivõtmistest seoses teenustekaubanduse ja töölähetustega.

Petrov, A. J. Sverhurotšnaja rabota i jejo oplata // Zakonodatelstvo (2012) nr. 3, lk. 52-59. Ületunnitööst ja selle tasustamisest Venemaal.

Roos, Elke. Reform der arbeitsmarktpolitischen Instrumente // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 10, lk. 652-656. Ülevaade sisulistest ja struktuurilistest muudatustest tööturupoliitikas ja Saksa sotsiaalseadustiku III osas.

Sbirunov, P. N. Ossobennosti pravovogo regulirovanija trudovoi dejatelnosti inostrannõhh rabotnikov v Rossiiskoi Federatsii // Rossiiskaja justitsija (2012) nr. 3, lk. 4-8. Välitööjõudu käsitlevast seadusandlusest Venemaal.

Weinstein, Lauren M. The role of labor law in challenging english-only policies // Harvard Civil Rights-Civil Liberties Law Review (2012/Winter) nr. 1, lk. 219-249. Töödiguse rollist Inglismaa poliitikas.

SOTSIAALÕIGUS

Boecken, Winfried ; Jacobsen, Daniel C. Verteilung von „Milliardenüberschüssen“ der gesetzlichen Krankenversicherung: Realitäten und Begehrlichkeiten // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 76-79. Ravikindlustuse rahastamisest ja haigekassa finantsvahendite jaotamisest Saksamaal.

Henneke, Hans-Günter. Stellung der SGB II-Optionskommunen im bundesstaatlichen Gefüge // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 5, lk. 165-176. Sotsiaalseadustiku II osa (tööotsijate sotsiaaltagatised) tõlgendamisest kohaliku omavalitsuse garantiide ja põhiseaduse aspektist.

Makarov, O. V. Pensionnoje zakonodatelstvo: sostojanije, problemõ, perspektivõ razvitija // Rossiiskaja justitsija (2012) nr. 3, lk. 59-62. Pensiõne käsitlevast seadusandlusest Venemaal.

Tšernõšova, D. V. Žilištšõnje garantii sotrudnikov organov vnutrennih del kak odno iz napravlenii ihh sotsialnogo obespetšeniija // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 93-96. Julgeolekutõõtjate sotsiaalsetest tagatistest, eluruumiga kindlustamisest.

FINANTSÕIGUS

Gehm, Matthias. Das geplante Abkommen über Zusammenarbeit in den Bereichen Steuern und Finanzmarkt zwischen Deutschland und der Schweiz // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 2, lk. 45-48. Kavandatavast koostõõleppest maksu- ja finantsasjades Saksamaa ja Šveitsi vahel.

Heun, Werner. Finanzaufsicht im Wandel // Juristenzeitung (2012) nr. 5, lk. 235-242. Muudatustest rahaturul ja finantsjärelevalves.

Isakoff, Peter D. Agents of change: the fiduciary duties of forwarding market professionals // Duke Law Journal (2012/Apr) nr. 7, lk. 1563-1598. Investeerimisalasest nõustamisest ja tehingutest teiste isikute nimel ning nõustajate tegevuse regulatsioonist Ameerika Ühendriikides.

Korn, Juhani M. V. Akteneinsicht und Informationsfreiheit im Steuerrecht // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 6, lk. 232-239. Informatsioonivabadusest ja tulude avalikustamisest maksuõiguse kontekstis.

Kötz, Hein. Schranken der Inhaltskontrolle bei den Allgemeinen Geschäftsbedingungen der Banken // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 332-350. Panga üldiste lepingu- ja tehingutingimuste sisulisest kontrollist Briti Ülemkohtu (UK Supreme Court) 25. novembri 2000. aasta lahendi põhjal.

Möckel, Stefan. Steuerfindungsrecht und Verbrauchsteuerbegriff // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 7, lk. 265-274. Aktsiisimaksu mõistest ja tuumakütuse aktsiisimaksu põhiseaduslikkusest.

Möslein, Florian. Steuerrecht und Marktstabilität // Juristenzeitung (2012) nr. 5, lk. 243-251. Finantsturgude stabiliseerimisest maksuõiguse aspektist.

Plewka, Harald ; Pott, Daniel. Die Entwicklung des Steuerrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 10, lk. 661-666. Maksuõigusega seotud seadusemuudatustest ja kohtupraktikast Saksamaal 2011. aasta teisel poolel.

Samohvalova, Julia. USN: ot pravil do praktiki // Ekonomiko-pravovoi bjulleten (2011) nr. 12, lk. 3-159. Venemaa lihtsustatud maksustamise süsteemist ning selle mõistest, üleminekust, vastavast raamatupidamisest ja maksudeklaratsioonidest.

Smirnikova, J. L. Pravovoje regulirovanije finansovõhh otnošenii: meždunarodnõi uroven // Meždunarodnoje publišnoje i tšastnoje pravo (2012) nr. 1, lk. 13-16. Finantsuhete reguleerimisest rahvusvahelisel tasandil.

KARISTUSÕIGUS

Demetriou, Dan. Justifying punishment: the educative approach as presumptive favorite // Criminal Justice Ethics (2012/Apr) nr. 1, lk. 2-18. Karistuse olemusest ja kasvatustlikust mõjust David Boonini käsitluses („The Problem of Punishment”).

Doyle, David M. ; O'Donnell, Ian. The death penalty in post-independence Ireland // The Journal of Legal History (2012/Apr) nr. 1, lk. 65-91. Surmanuhtlusest kui karistusest Iirimaaal.

Hauck, Pierre. Rechtfertigende Einwilligung und Tötungsverbot // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2012) nr. 4, lk. 202-219. Elu kaitsmise põhimõttest, (enda ja teiste) elu ohtu seadmisest ja ettevaatamatusest põhjustatud tapmisest Saksa karistusseadustiku tõlgenduses.

Hausen, Marcus. Der strafrechtliche Schutz bei parteiinternen Wahlen // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 550-567. Manipulatsioonidest parteisisestel valimistel ja dokumentatsiooni õigsuse eest vastutamise kohta Saksa karistusseadustiku tähenduses.

Huq, Aziz Z. Forum choice for terrorism suspects // Duke Law Journal (2012/Apr) nr. 7, lk. 1415-1509. Terrorismit kahtlustatavate juriidilisest määratlemisest (terrorist, kurjategija, võitleja) ning nende kohtlemisest Ameerika Ühendriikides.

Klebanov, L. R. Kontrabanda kulturnõhh tsennostei kak ekonomitšeskoje prestuplenije // Zakonodatelstvo (2012) nr. 1, lk. 63-72. Kunstiteoste salakaubanduse käsitlemisest majanduskuriteona Vene kriminaalõiguses.

Klebanov, L. R. O juriditšeskoi otvetstvennosti za pritšinenije vreda pamjatnikam istorii i kulturõ // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 63-69. Haldus- ja kriminaalvastutusest ajaloo- ja kultuurimälestistele tekitatud kahju eest.

Klugmann, Marcel. Das Gesetz zur Optimierung der Geldwäscheprävention und seine Auswirkungen auf die anwaltliche Praxis // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 10, lk. 641-645. Rahapesu ennetamise optimeerimise seadusest, mis jõustus olulises osas 29. detsembril 2011 ja täielikult 1. märtsil 2012.

Kossareva, N. E. Novoje v ugolovnom zakonodatelstve ob otvetstvennosti za sozdanije „firm-odnodnevok” // Zakon i pravo (2012) nr. 3, lk. 78-80. Muudatustest Vene kriminaalkoodeksis, mis käsitlevad vastutust nn ühepäevafirmade asutamise eest.

Köhne, Michael. Mehr Vollzugslockerungen für Sicherungsverwahrte – eine paradoxe Vorgabe? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 89-90. Saksa põhiseaduskohtu otsusest julgestusvangistuse sätete leevendamise kohta.

Nehm, Kay. Die Strafbarkeit fahrlässiger Körperverletzungen und Tötung im Straßenverkehr auf dem Prüfstand // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 70-73. Ettevaatamatuse mõistest liikluskuritegude puhul, liikluses ettevaatamatuse tõttu tekitatud kehavigastuste või põhjustatud surma karistatavusest.

Nikonov, M. A. Sudebnaja reforma v sovremennoi Rossii i problema sudeiskogo usmotrenija // Zakonodatelstvo (2012) nr. 4, lk. 62-65. Kohtureformist Venemaal.

Takala, Jukka-Pekka. Vihapuheen ja viharikosten ehkäisy // Haaste (2012) nr. 1, lk. 34-35. Vihkamise ja internetis viha õhutamise takistamisest.

Tassakov, S. V. Reforma ugolovnogo zakonodatelstva Rossiiskoi Federatsii v svete poslednihh izmenenii // Rossiiskaja justitsija (2012) nr. 4, lk. 45-47. Ülevaade 2011. aasta detsembris kehtestatud muudatustest Vene kriminaalkodeksis.

Tonkonogov, A. V. Publitsnoje obštšestvennoje poritsanije kak vid ugolovnogo i administrativnogo nakazanija // Zakon i pravo (2012) nr. 4, lk. 116-117. Haldus- ja kriminaalkaristuste mõju tõhustamisest ühiskondliku hukkamõistu abil.

Turištševa, Natalja. Institut referendum: ohrana sredstvami ugolovnogo zakona // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 57-66. Referendumi dokumentide võltsimisest kui kuriteost.

MENETLUSÕIGUS

Albrecht, Peter-Alexis. Zwei Anwälte, zwei Systeme, ein Weg des Rechts – politische Strafprozesse in Ost und West // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 11, lk. 719-721. Advokaadist kirjanike Heinrich Hannoveri ja Friedrich Wolff'i poliitilisi kriminaalprotsesse käsitlevatest raamatutest.

Arnold, Stefan. Zur Trennung des öffentlichen vom privaten Recht – Vollstreckung von Ordnungsgeldern im europäischen Justizraum // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2012) nr. 2, lk. 315-331. Avaliku ja eraõiguse piiritlemisest haldustrahvide sissenõudmisel Saksa tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja Euroopa tsiviilkohtumenetluse kontekstis.

Busch, Ralf. Richtervorbehalt bei der Blutprobe // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 79-81. Kriminaalmenetluse seaduse muutmise eelnõust, mis puudutab vereproovide võtmist alkoholijoobe tuvastamiseks liikluskuritegude puhul.

Dalla Bonta, Silvana. Eine „heilsame Unruhe“ // Zeitschrift für Zivilprozess (2012) nr. 1, lk. 93-123. Seaduse jõu objektiivsete piiride määratlemisest tsiviilkohtumenetluse praktikas prof. Albrecht Zeuneri teooria alusel.

Demidov, Ivan. Restrukturizatsija ugolovnogo sudoproizvodstva (kontseptsija kak gipoteza) // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 33-44. Venemaa kriminaalkohtumenetluse regulatsiooni muutmise vajadusest kohtu sõltumatuse tagamiseks.

Dikarev, I. S. Svidetelskii immunitet v ugolovnom protsesse // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 76-81. Tunnistajate puutumatuses Vene kriminaalmenetluse seadustikus.

Dyson, Matthew. The timing of tortious and criminal actions for the same wrong // The Cambridge Law Journal (2012/Mar) nr. 1, lk. 86-117. Tsiviil- ja kriminaalvastutuse jagunemise käsitlesest Suurbritannia ja Hispaania kohtumenetluses alates 17. saj.

Geis, Gilbert. Revisiting Blumberg's „The practice of law as a confidence game” // Criminal Justice Ethics (2012/Apr) nr. 1, lk. 31-38. Kaitse osast kriminaalmenetluses Abraham Blumbergi artikli alusel.

Guckelberger, Annette. Der neue staatshaftungsrechtliche Entschädigungsanspruch bei überlangen Gerichtsverfahren // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 8, lk. 289-298. Riigivastutuslikust hüvitusnõude regulatsioonist ülipika kohtumenetluse korral.

Hatujajeva, V. V. ; Rjabtseva, J. V. Kriterii differentsiatsii ugolovnogo presledovaniya v sovremennom ugolovnom sudoproizvodstve // Rossiiskaja justitsija (2012) nr. 4, lk. 37-39. Jälitustegevuse kriteeriumitest Vene kriminaalmenetluses.

Heilmann, Stefan. Besonderheiten des familiengerichtlichen Verfahrens zur Regelung des Sorge- und Umgangsrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 13, lk. 887-890. Lapse õigustega seotud perekonnaasjade menetlemisest.

Jašin, A. V. Ugolovnaja otvetstvennost za falsifikatsiju dokazatelstv po ugolovnomu delu kak sredstvo zaštšitõ utšastnikov ugolovnogo sudoproizvodstva // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 64-66. Kriminaalvastutusest süüaluste kaitseks tõendite võltsimise eest kriminaalmenetluses.

Lardot, Robin ; Calin, Ari-Pekka. Todistajansuojelussa punnittava monia näkökohtia // Haaste (2012) nr. 1, lk. 23-25. Tunnistajakaitse õiguslikust reguleerimisest ja tunnistajate turvalisuse tagamisest Soomes.

Ljašenko, L. V. Printsipõ organizatsii effektivnogo vzaimodeistvija advokaturõ i gossudarstva kak rezultat sudebnoi reformõ // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 85-86. Riigi ja advokatuuri tõhusa koostöö põhimõtetest pärast kohtureformi.

Magnus, Robert. Das neue Gesetz über den Rechtsschutz bei überlangen Gerichtsverfahren und strafrechtlichen Ermittlungsverfahren // Zeitschrift für Zivilprozess (2012) nr. 1, lk. 75-92. Uuest õiguskaitse seadusest ülipika kohtumenetluse ja kriminaalasja eeluurimismenetluse korral.

Radtke, Henning. Wahrheitsermittlung im Strafverfahren // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2012) nr. 4, lk. 187-201. Tõe väljaselgitamise põhimõtetest, meetoditest ja piiridest kriminaalmenetluses.

Rudnev, V. I. Nedopustimost okazaniya otritsatel'nogo vozdeistvija na nesoveršennoletnihh kak novõi printsip ugolovnogo sudoproizvodstva // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 100-106. Alaealiste õiguste kaitsest kriminaalmenetluses.

Schäuble, Daniel ; Kaltenbach, Sven. Die Zuständigkeit deutscher Gerichte nach den Vorschriften der EuGVVO // Juristische Schulung (2012) nr. 2, lk. 131-134. Saksa kohtute õiguspädevusest vastavalt Euroopa Liidu määrusele kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades.

Steinberg, Georg ; Rüping, Matthias. „Kumpane” im Gerichtssaal? – Bemerkungen zur stilistischen Fassung von Strafurteilen // Juristenzeitung (2012) nr. 4, lk. 182-188. Kriminaalkohtu otsuste stiilist.

Zuck, Rüdiger. Rechtsschutz bei überlangen Gerichtsverfahren vor dem BVerfG // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 5, lk. 165-270. Õiguskaitsest ülipika menetluse korral põhiseaduskohtus.

Vorobjova, I. O. ; Tšernikova, J. V. Perspektivõ razvitija instituta mediatsii v rossiiskom arbitražnom protsesse // Zakon i pravo (2012) nr. 4, lk. 7-11. Mediatsiooni rakendamisest vahekohtumenetluses Venemaal.

Wilke, Felix M. Deutscher Mediationstag 2011 – das neue Mediationsgesetz // Juristenzeitung (2012) nr. 4, lk. 194-195. Uuest lepitusmenetluse seadusest Saksamaal.

Wolff, Johanna. Grenze der Heimlichkeit // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 4, lk. 205-209. Avaliku ja erasektori vahelistest lepingutest ja avalikustamise astmest nendega seonduvate vaidluste menetlemisel.

Yu, Hong-Lin. The new French arbitration law : an analysis // International Arbitration Law Review (2012) nr. 1, lk. 20-29. Muudatustest 1. mail 2011 jõustunud Prantsusmaa vahekohtuseaduses.

RIIGIÕIGUS

Abramova, A. I. Aktualnõje problemõ planirovanija zakonodatelnoi dejatelnosti // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 41-50. Seadusandliku tegevuse planeerimisest Venemaal.

Arnim, Hans Herbert von. Was aus dem Urteil des Bundesverfassungsgerichts zur 5-Prozent-Klausel bei Europawahlen folgt // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 6, lk. 224-227. Saksa põhiseaduskohtu lahendist seoses nn viie protsendi piiranguga Euroopa Parlamendi valimistel.

Behnke, Joachim ; Grotz, Florian. Das Wahlsystem zwischen normativer Begründung, empirischer Evidenz und politischen Interessen // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 2, lk. 419-425. Seisukohti Saksa valimissüsteemi muutmise teemal.

Bogdanor, Vernon. Imprisoned by a doctrine : the modern defence of parliamentary sovereignty // Oxford Journal of Legal Studies (2012/Spring) nr. 1, lk. 179-195. Parlamendi suveräänsusest ELi seadusandluse ja inimõiguste aspektist.

Brissa, Enrico. Bundeswehr und Bundestag // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 4, lk. 137-145. Sõjaväe parlamentaarsest kontrollist.

Bäcker, Matthias. Grundrechtlicher Informationsschutz gegen Private // Der Staat (2012) nr. 1, lk. 91-116. Õigusest informatsioonile, erainfost ja põhiõiguslikust infokaitsest.

Dagangarov, S. V. Parlamentskije rassledovaniya kak institut rossiiskogo parlamentarizma // Zakon i pravo (2012) nr. 4, lk. 48-51. Parlamentaarsest järelevalvest ja parlamendi kontrollifunktsioonist Venemaal. Näiteid ka Poola, Saksamaa, Ameerika Ühendriikide vastavatest regulatsioonidest.

Degenhart, Christoph. Der „Ehrensold“ des Bundespräsidenten // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 74-76. Liidupresidendi ameti tähendusest ja presidendi teenetepensionist.

Flick, Martina. Der Einfluss der Landesverfassungsgerichte auf das Parlamentsrecht der deutschen Bundesländer // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 587-603. Liidumaade põhiseaduskohtute mõjust parlamente puudutavatele regulatsioonidele.

Herbst, Tobias. Legale Abschaffung des Grundgesetzes nach Art. 146 GG? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 2, lk. 33-35. Põhiseaduse identiteedist ELis ja põhiseaduse muutmisest.

Hettlage, Manfred C. Mehr Stück als Kuchen: die Überhangsmandate // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 3, lk. 87-89. Üleminekumandaadiga seonduvatest probleemidest ja Saksa valimisseaduse vastavusest põhiseadusele.

Hinz, Johannes. Die Rolle der Parlamente beim Auslandseinsatz deutscher und britischer Streitkräfte // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 2, lk. 286-306. Parlamendi osalusest sõjajõudude välismissioonidel kasutamise otsustes Saksamaa ja Suurbritannia näitel.

Holznagel, Bernd. Verantwortung der Massenmedien im Wahlkampf : Reformbedarf im Zeitalter des Web 2.0 // Juristenzeitung (2012) nr. 4, lk. 165-171. Massimeedia (sotsiaalmeedia) osast ja vastutusest valimiskampaanias.

Horst, Patrick. Das neue Hamburger Wahlrecht auf dem Prüfstand: kontraproduktiv, aber schwer reformierbar // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 4, lk. 707-724. Valimissüsteemi muudatustest Hamburgis ja uue korra alusel toimunud 2011. aasta parlamendivalimistest.

Ipsen, Jörn ; Battis, Ulrich. Volkswahl des Bundespräsidenten? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2012) nr. 2, lk. 63. Poolt ja vastu argumente liidupresidenti otsevalimiseks rahvahääletusel.

Jakab, Andras ; Sonnevend, Pal. Kontinuität mit Mängeln: das neue ungarische Grundgesetz // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2012) nr. 1, lk. 79-102. Ungari uuest põhiseadusest.

Jungherr, Andreas ; Jürgens, Pascal. E-Petitionen in Deutschland: zwischen niedrigschwelligem Partizipationsangebot und quasi-plebiszitärer Nutzung // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 523-537. Kodanikualgatusest ja parlamendile elektrooniliselt saadetavatest petitsioonidest Saksamaa näitel.

Karpen, Ulrich. Schweizerische Rechtsetzung und Rechtsetzungslehre – ein Blick von außen // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 68-79. Suundadest ja põhimõtetest Šveitsi õigusloomes.

Kleinig, John. Judicial corrosion: outlines of a theory // Criminal Justice Ethics (2012/Apr) nr. 1, lk. 19-30. Institutsionaalsest stagnatsioonist ja enesega rahulolust kohtute kontekstis.

Mickler, Tim. Der Europaausschuss des dänischen Folketing. Eine Analyse der Verhandlungsmandate // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 632-647. Rahvusparlamendi osalemisest ELi asjades Taani parlamendi Euroopa asjade komisjoni näitel.

Muckel, Stefan. Gesetzgebung und Planungssicherheit // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 21-33. Õiguskindlusest, erapooletusest ja usaldusväärsest õigusloomes.

Müller-Franken, Sebastian. Eurobonds und Grundgesetz // Juristenzeitung (2012) nr. 5, lk. 219-225. Võlakriisi reguleerimisest, riigieelarvest ja parlamendi osast finantskriisi lahendamisel.

Nudnenko, Lidia. Funktsii konstitutsioonõhh prav i svobod litšnosti v kontekste vzaimodeistvija graždanskogo obštšestva i pravovogo gossudarstva // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 2, lk. 33-41. Põhiõigustest ja põhivabadustest kodanikuühiskonna ja õigusriigi kontekstis.

Pobjoy, Jason ; Spencer, Sarah. Equality for all? The relationship between immigration status and the allocation of rights in the United Kingdom // European Human Rights Law Review (2012) nr. 2, lk. 160-175. Immigrantide ja põliselanike erinevast kohtlemisest Suurbritannias.

Robra, Rainer. Gerechtigkeit in der Gesetzgebung // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 34-51. „Õigluse” mõistest Saksa õigusloome ja hasartmänge puudutava riigilepingu näitel. Artikkel põhineb Celle ülemkohtu 300. aastapäeva puhul peetud ettekandel.

Rütters, Peter. Worüber wir reden, wenn wir über den Bundespräsidenten reden. Oder: ...auf dem Weg zur Präsidentialisierung des Regierungssystems? // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 4, lk. 863-885. Liidupresidendi institutsioonist, rollist ja pädevustest.

Sachs, Michael. Quotenregelungen für Frauen im staatlichen und in gesellschaftsrechtlichen Bereich, insbesondere für die Wirtschaft // Zeitschrift für Gesetzgebung (2012) nr. 1, lk. 52-67. Sugude võrdsest kohtlemisest ja sookvoodist naiste arvu suurendamiseks majandus- ja ettevõtlussektoris.

Schmitz, Constanze ; Wüst, Andreas M. Was bewegt Politiker mit Migrationshintergrund? Befunde aus deutschen Großstädten // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 4, lk. 850-862. Poliitikasse kaasatud ja parlamentidesse valitud immigrantide tegevusvõimaluste uurimisest 24 intervjuu põhjal.

Schnabel, Christoph ; Freund, Bernhard. Der Kernbereich exekutiver Eigenverantwortung der Informationsfreiheit // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 5, lk. 192-197. Infovabadusest ja valitsuse vastutusest seoses parlamendi infonõuetega.

Schreiber, Wolfgang. Das Neunzehnte Gesetz zur Änderung des Bundeswahlgesetzes vom 25. November 2011 // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 4, lk. 125-137. Muudatusest Saksa valimisseaduses, mis jõustusid 3. detsembril 2011.

Stoy, Volquart ; Schmid, Josef. Der Aufstieg der Linkspartei – oder was passiert, wenn Loyalität schwindet // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 2, lk. 346-364. Erakonnaliikmete lojaalsusest, erakonnavahtusest ja uute parteide tekkest.

Sturm, Roland. Verfassungsrechtliche Schuldbremsen im Föderalismus // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 648-662. Riigivõlast ja põhiseadusest tulenevatest piirangutest finantsstabiilsuse tagamiseks Saksamaal, Ameerika Ühendriikides, Suurbritannias ja Šveitsis.

Tarassova, A. J. ; Vlassenko, D. K. Publitsnõi kontrol za konstitutsionnostju pravoprimerenija: kompetentsija Konstitutsionnogo Suda RF // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 70-76. Vene konstitutsioonikohtu seaduse muutmise, kohtu rollist õigusloomes ja põhiseaduslikkuse järelevalves.

Tremmel, Jörg. Von der „sozialen Gerechtigkeit“ zur „Generationengerechtigkeit“? Eine Analyse der Bundestagsdokumente 2005 und 2009 // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 4, lk. 691-707. Sotsiaalsest õiglusest ja õiglusest järgnevate põlvkondade suhtes Saksa parlamendi 2005. ja 2009. aasta dokumentatsiooni analüüsi põhjal.

Treninski, Iwan. Russian legal practices of citizens' involvement in political decision-making : legal study of their genesis under the influence of international law // Journal of Constitutional Law in Eastern & Central Europe (2011) nr. 2, lk. 141-211. Venemaa kodanike osalemisest poliitiliste otsuste tegemisel. Lisatud loetelu vastavatest rahvusvahelistest lepingutest, õigusaktidest ja kohtulahenditest.

Westle, Bettina. Politisches Wissen in Deutschland. Ein Vergleich von Bürgern mit türkischem Migrationshintergrund und einheimischen Deutschen // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 4, lk. 835-850. Saksamaal elavate türklaste ja sakslaste poliitilise teadlikkuse uuringust.

HALDUSÕIGUS

Burgi, Martin. Das Bedarfserörterungsverfahren: eine Reformoption für die Bürgerbeteiligung bei Großprojekten // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 5, lk. 277-280. Avalikkuse kaasamisest suurprojektidesse (lennujaamade, teede rajamine vms).

Frenz, Walter. Konkretisierte Abwägung zwischen Pressefreiheit und Persönlichkeitsschutz // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 15, lk. 1039-1042. Isikuõiguste kaitsest ja ajakirjandusvabadusest, vastavast kohtupraktikast (von Hannoveri kohtulahend jt).

Galuzo, V. N. Dekodifikatsija tamožennogo zakonodatelstva: pro et contra // Zakon i pravo, 2011, nr. 6, lk. 19-20. Tolli käsitleva õigusregulatsiooni dekodifitseerimisest Venemaal.

Heinemann, Daniela. Fehlerfolgen im Vergabeverfahren // Verwaltungsarchiv (2012) nr. 1, lk. 87-110. Vigadest ja probleemidest riigihangete menetlemisel riigisisese ja ELi õiguse aspektist.

Iljuškin, V. I. Doverije i podderžka graždan kak osnova obštšestvennogo kontrolja za dejatelnostju politsii // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 90-92. Avalikust arvamusest politsei usaldusväärse kohta Venemaal.

Jastrebova, A. I. Ossobennosti pravovogo regulirovanija položenija utšastnikov obštšestvennõhh objedinenii v sfere ohranõ obštšestvennogo porjadka na razlitšnõhh zakonodatelnõhh urovnjakh v Rossiiskoi Federatsii // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 38-40. Õigusliku aluse eripäradest kodanikuühenduste liikmete osalemisel avaliku korra tagamisel.

Kment, Martin. Die Einbindung Privater bei der Verwirklichung von Infrastrukturprojekten – eine rechtsvergleichende Analyse zum Schutz von öffentlichen Interessen und Belangen Dritter bei Public Private Partnership-Vorhaben // Verwaltungsarchiv (2012) nr. 1, lk. 63-86. Erasektori kaasamisest taristuprojektidesse ning avaliku huvi kaitsest avaliku ja erasektori partnerluses.

Ladeur, Karl-Heinz ; Gostomzyk, Tobias. Der Schutz von Persönlichkeitsrechten gegen Meinungsäußerungen in Blogs // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 11, lk. 710-715. Sõnavabadusest internetikommentaaries ja blogides, isikuõiguste kaitsest internetis.

Manninen, Olli. Rahoitusalan asiakaspalvelussa kohdataan uhkaa ja väkivaltaa // Haaste (2012) nr. 1, lk. 14-16. Uurimusest, mille järgi on saanud ähvardamised ja vägivald rahanduses töötavate teenindajate suhtes.

Melnik, T. J. Gossudarstvennoje regulirovanije i samoregulirovanije v oblasti fizitšeskoj kulturõ i sporta // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 23-32. Spordi autonoomiast ja iseregulatsioonist kehakultuuri valdkonnas.

Mäkinen, Anne ; Ellonen, Noora. Häätäkeskuspäivystäjiä uhkaillaan puhelimesa // Haaste (2012) nr. 1, lk. 18-20. Häirekeskuse töötajate telefonitsi ähvardamisest.

Opinion on the Draft Law on Principles of the State Language Policy of Ukraine // SEEL : Survey of East European Law (2012) nr. 1, lk. 1, 10-18. Nn Veneetsia komisjoni hinnangust Ukraina keelepoliitikat käsitlevale seaduseelnõule.

Rathgeb, Ulrich. Die (unentgeltliche) Inanspruchnahme öffentlicher Wege durch Telekommunikationsunternehmen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 5, lk. 270-277. Telekommunikatsiooniettevõtete õigusest kasutada (tasuta) avalikku ruumi (teed, tänavad, väljakud, sillad, veekogud).

Rinne, Jarmo. Vihapuhe verkoilmionä // Haaste (2012) nr. 1, lk. 9-10. Vihkamisele õhutamist sotsiaalvõrgustikes.

Saudahhanov, M. V. Zakon Japonii o protsedure rassmotrenija administrativnõhh del // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 111-112. Haldusajjade menetlemisest Jaapanis.

Schaefer, Jan Philipp. Die religiöse Neutralität des Staates im öffentlichen Raum // Verwaltungsarchiv (2012) nr. 1, lk. 136-163. Religioosset neutraalsusest avalikus ruumis (koolides) kõrgema kohtu praktika põhjal ühe kooli palvetoa juhtumi näitel.

Schoen, Harald ; Glantz, Alexander ; Teusch, Rebecca. Raucher oder Nichtraucher – ist das die Frage? Wahlbeteiligung und Abstimmungsverhalten beim Volksentscheid über Rauchverbot in Bayern // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2011) nr. 3, lk. 492-502. Baieri liidumaal 4. juulil 2010 toimunud rahvahääletusest suitsetamise piiramiseks.

Säcker, Franz Jürgen. Die kartellrechtliche Missbrauchskontrolle über Wasserpreise und Wassergebühren // Neue Juristische Wochenschrift (2012) nr. 16, lk. 1105-1111. Kartellilepetest vee hinnapoliitikas ja maksustamisel Liidu Ülemkohtu lahendi (veehind Wetzlaris) põhjal.

Zõrjanov, S. M. Administrativnõi nadzor politsii i politseiskii nadzor: sootnošenije pravovõhh kategorii // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 46-54. Politseilise järelevalve olemusest ja regulatsioonist Venemaal.

MEDITSIINIÕIGUS

Fabbrini, Federico. The European Court of Human Rights, the EU Charter of Fundamental Rights and the right to abortion : *Roe v. Wade* on the other side of the Atlantic? // Polish Legal Journal (2011) nr. 2, lk. 179-269. Abordiõigusest ning vastavast seadusandlusest Euroopas ja Ameerika Ühendriikides.

Grünwald, Benedikt. Beurteilungsspielräume und Regelungskompetenzen der Ärztekammer // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 5, lk. 185-192. Arstide täiendõppest ja arstide liidu pädevusest seda reguleerida, Baieri liidumaa näitel.

Hartlev, Mette. Healthy ageing – a patient's rights perspective // European Journal of Health Law (2012/Apr) nr. 2, lk. 141-155. Euroopa tervishoiusüsteemist ja patsiendi õigustest eakate patsientide arvu suurenemise kontekstis.

Hrevtsova, Radmyla. Access of elderly people to affordable healthcare : problems and solutions (a view from a newly independent state) // European Journal of Health Law (2012/Apr) nr. 2, lk. 157-176. Terviseteenuste kättesaadavusest eakatele patsientidele Euroopa tervishoiusüsteemis.

Montgomery, Jonathan. The compleat lawyer – medical law as practical reasoning : doctrine, empiricism, and engagement // Medical Law Review (2012/Winter) nr. 1, lk. 8-156. Ajakirjanumbri teemaks on briti meditsiiniõiguse professori Margaret Brazieri tööd ja tegevus: patsiendi õigused meditsiiniliste otsuste langetamiseks, asendusemadus, biomeditsiin ja loote õiguslik staatus, abort ja vastav seadusandlus Hispaanias, patsiendi autonoomia.

Stollmann, Frank. Die E-Zigarette im Spannungsfeld des Gesundheitsrechts // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 7, lk. 401-405. Probleemist elektrooniliste sigarettide ravimiseaduse tähenduses ravimina klassifitseerimisel ja Liidu Halduskohtu seisukohast.

Šornikov, J. I. Obespetšenije realizatsii prioritetnogo natsionalnogo projekta „Zdorovje” // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 44-47. Riikliku terviseprogrammi ülesannetest ja arengusuundadest tervisekaitse ja arstiabi kättesaadavuse tagamisel Venemaal.

Tašbekova, Irina. Meditsinskii kodeks: mif ili realnost? (Istoriko-pravovoi analiz) // Istorija gossudarstva i prava (2012) nr. 3, lk. 20-21. Meditsiiniseadustiku loomise püüetest Venemaal 19. saj. lõpus ja 20. saj. alguses.

Tšernõševa, J. A. Ponjatije i pravovaja priroda instituta surrogatnogo materinstva v Rossiiskoi Federatsii // Zakon i pravo (2011) nr. 6, lk. 67-68. Asendusemaduse käsitlusest ja õigusregulatsioonist Venemaal.

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Bader, Max. OSCE electoral assistance and the role of election commissions // Security and Human Rights (2012) nr. 1, lk. 19-29. Soovitused ja hinnang valimiskomisjonide tööle (eelkõige postsovetlikes riikides).

Bogdandy, Armin ; Venzke, Ingo. In whose name? An investigation of International Courts' public authority and its democratic justification // European Journal of International Law (2012) nr. 1, lk. 7-41. Rahvusvaheliste kohtute ajalooline ülevaade ja tegevus demokraatlikul õigusemõistmisel.

Brichambaut, Marc Perrin de. The OSCE in perspective, six years of service, six questions and few answers // Security and Human Rights (2012) nr. 1, lk. 31-44. OSCE peasekretäri (2005-2011) hinnangust organisatsiooni rollile ja võimekusele.

Craig, Elizabeth. From security to justice? The development of a more justice-oriented approach to the realisation of European minority rights standards // Netherlands Quarterly of Human Rights (2012) nr. 1, lk. 40-64. Vähemusrahvuste kaitse arengust; Euroopa Nõukogu vähemusrahvuste kaitse raamkonventsioonist ja Will Kymlicka multikulturalismiteooriast.

Hansen, Joseph H. Rethinking the regulation of private military and security companies under international humanitarian law // Fordham International Law Journal (2012) nr. 3, lk. 698-736. Sõjalisi ja turvateenuseid pakkuvate ettevõtete regulatsioonist rahvusvahelises humanitaarõiguses.

Kaširkina, A. A. Otpравlenije pravosudija meždunarodnõmi sudebnõmi organami na postsovetском prostranstve // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 92-104. Rahvusvahelisest kohtupidamisest riikidevaheliste ühenduste süsteemis (SRÜ, Euraasia Majandusühendus, Tolliliit jt) ja rahvusvaheliste kohtute pädevustest.

Kopõlov, M. N. ; Solntsev, A. M. Ramsarskoi konventsii – 40 let // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 3, lk. 105-112. Märgalade kaitse Ramsari konventsioonist ja selle mõjust Vene õigusregulatsioonile.

Krajewski, Markus. Schadensersatz wegen Verletzung des Gewaltverbots als *ius post bellum* am Beispiel der Eritrea-Ethiopia Claims Commission // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2012) nr. 1, lk. 147-176. Kahju hüvitamisest relvastatud konfliktides Etioopia-Eritrea konflikti näitel.

Kreß, Claus ; Webb, Philippa. Aggression : after Kampala // Journal of International Criminal Justice (2012/Mar) nr. 1, lk. 3-288. Ajakiri käsitleb agressiooni määratlemist ja agressioonikuritegusid.

Leyda, Jose Alejandro Carballo. The laws of occupation and commercial law reform in occupied territories : clarifying a widespread misunderstanding // European Journal of International Law (2012/Feb) nr. 1, lk. 179-214. Kolm artiklit rahvusvahelisest okupatsiooniõigusest ja äriõigusest okupeeritud territooriumil.

Liang, Jessica. Modifying the UN Charter through subsequent practice: prospects for the Charter's revitalisation // *Nordic Journal of International Law* (2012) nr. 1, lk. 1-20. ÜRO põhikirja muutmisest ja rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioonist (*Vienna Convention on the Law of Treaties, VCLT*).

Petropoulou, Athanasia. Recent case law on the Security Council sanctions regime and the idea of European constitutionalism // *Journal of Constitutional Law in Eastern & Central Europe* (2011) nr. 2, lk. 213-243. Euroopa Kohtu praktikast seoses terroristidele kohaldatavate ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioonidega.

Schultmeyer, Alexander. Weltraumforschung und gewerblicher Rechtsschutz in Russland // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2012) nr. 3, lk. 68-72. Maailmaruumi uurimisest ja selle õiguskaitsest Venemaal, ÜRO avakosmose lepingust.

Sinn, Arndt ; Zöller, Mark A. Was ist Terrorismus? // *Goltdammer's Archiv für Strafrecht* (2012) nr. 4, lk. 232-233. Terrorismi käsitlusest 29.-31. okt. 2011 Pekingis toimunud rahvusvahelise kriminaalõiguse foorumi materjalide põhjal.

Stewart, Richard B. ; Sanchez Badin, Michelle Ratton. The World Trade Organization: multiple dimensions of global administrative law // *International Journal of Constitutional Law* (2012) nr. 3&4, lk. 556-586. Piiriülesest haldusõigusest ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) tegevuse läbipaistvusest.

Inimõigused

Berry, Stephanie E. A tale of two instruments : religious minorities and the Council of Europe's rights regime // *Netherlands Quarterly of Human Rights* (2012/Mar) nr. 1, lk. 10-39. Usuvabadusest ja vähemuste õigustest vähemusõiguste kaitse konventsiooni (1995) ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika põhjal.

Breen, Oonagh B. Too political to be charitable? : the Charities Act 2009 and the future of human rights organisations in Ireland // *Public Law* (2012/Apr) nr. 2, lk. 268-287. Heategevust puudutavast seadusandlusest ning inimõigustega tegelevate organisatsioonide tulevikust Iirimaal.

Decent work in global production networks: framing the policy debate // *International Labour Review* (2011) nr. 3/4, lk. 299-454. Eriväljaanne inimväärse töö teemal. Artiklid erinevatelt autoritelt. Lisatud ILO konventsioon nr 189 (*Domestic Workers Convention*, 2011) ja soovitus nr 201 (*Domestic Workers Recommendation*, 2011).

Howard-Hassmann, Rhoda E. Human security: undermining human rights? // *Human Rights Quarterly* (2012) nr. 1, lk. 88-112. Inimkeskse julgeoleku ja rahvusvahelise julgeoleku põhimõtete võrdlus.

Khaitan, Tarunabh. Dignity as an expressive norm : neither vacuous nor a panacea // *Oxford Journal of Legal Studies* (2012/Spring) nr. 1, lk. 1-19. Inimväärikusest inimõiguste kontekstis.

Khan, Aatifa. A „right not to be offended” under Article 10(2) ECHR? Concerns in the construction of the „right of others” // *European Human Rights Law Review* (2012) nr. 2, lk. 191-204. Poliitilisest kõnest ning sõnavabadusest Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis.

Kostiainen, Riikka. Ihmisõikeuspolitiikan etsikkoaika // *Haaste* (2012) nr. 1, lk. 4-7. Vajadusest käsitleda inimõigustega seotud probleeme uutest aspektidest.

Kuokkanen, Rauna. Self-determination and indigenous women's rights at the intersection of international human rights // *Human Rights Quarterly* (2012/Feb) nr. 1, lk. 225-250. Põlisrahvusest naiste õigustest.

Kuruville, Shyama ; Bustreo, Flavia ; Hunt, Paul jt. The Millennium Development Goals and human rights: realizing shared commitments // *Human Rights Quarterly* (2012) nr. 1, lk. 141-177. Aastatuhande arengueesmärgid ja inimõiguste standardid. Lisatud tabel: *MDGs and related human rights standard*.

O'Connell, Rory. The right to work in the European Convention on Human Rights // *European Human Rights Law Review* (2012) nr. 2, lk. 176-190. Õigusest tööle Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis.

Sadeleer, Nicolas de. Enforcing EUCHR principles and fundamental rights in environmental cases // *Nordic Journal of International Law* (2012) nr. 1, lk. 39-74. ELi põhiõiguste harta põhimõtetest ja põhiõigustest keskkonnaõigust käsitlevas kohtupraktikas.

Sloss, David. Legislating human rights: the case for federal legislation to facilitate domestic judicial application of international human rights treaties // *Fordham International Law Journal* (2012) nr. 2, lk. 445-487. Inimõigusi käsitleva õigusregulatsiooni reformimisest Ameerika Ühendriikides.

Stone, Richard. Deprivation of liberty : the scope of Article 5 of the European Convention on Human Rights // *European Human Rights Law Review* (2012) nr. 1, lk. 46-57. Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklist 5.

Waldron, Jeremy. How law protects dignity // *The Cambridge Law Journal* (2012/Mar) nr. 1, lk. 200-222. Inimväärikuse kaitsest õigussüsteemis.

Euroopa Liidu õigus

Bogdandy, Armin von ; Kottmann, Matthias ; Antpöhler, Carlino ; Dickshen, Johanna ; Hentrei, Simon ; Smrkolj, Maja. Ein Rettungsschirm für europäische Grundrechte // *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (2012) nr. 1, lk. 45-78. ELi põhiõigustest ja nende kaitsest liikmesriikides.

Bogdanor, Vernon. Imprisoned by a doctrine : the modern defence of parliamentary sovereignty // *Oxford Journal of Legal Studies* (2012/Spring) nr. 1, lk. 179-195. Parlamendi suveräänsusest ELi õiguse ja inimõiguste kontekstis.

Brand, Andreas-Peter. US-Sammelklagen und kollektiver Rechtsschutz in der EU // *Neue Juristische Wochenschrift* (2012) nr. 16, lk. 1116-1120. Euroopa ja Ameerika õiguse konfliktist kollektiivse hagi menetlemisel ja kollektiivsest õiguskaitsest ELis.

Coester-Waltjen, Dagmar. Neues aus dem Bereich der europäischen internationalen Ehegüterrechts // *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (2012) nr. 2, lk. 225-228. Abieluvaraliste suhete regulatsioonist ELis.

Connolly, Michael. The coalition government and age discrimination // *The Journal of Business Law* (2012) nr. 2, lk. 144-160. Vanuselisest diskrimineerimisest ja töölepingu lõpetamisest pensioniikka jõudmise tõttu ELi õigusregulatsioonid.

Cromme, Franz. Eine Konsequenz aus der Krise: Fortentwicklung der EU als Staatenverbund? // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 6, lk. 209-215. Stabiilsuspoliitikast ja ELi edasiarendamisest riikide liidu suunas.

Fuster, Gloria Gonzalez ; Gellert, Raphael. The fundamental right of data protection in the European Union : in search of an uncharted right // International Review of Law Computers & Technology (2012/Mar) nr. 1, lk. 73-82. Privaatsusest ja andmekaitsest ELis.

Gola, Peter. Beschäftigtendatenschutz und EU-Datenschutz-Grundverordnung // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2012) nr. 9, lk. 332-336. Töötajate andmete kaitsest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta.

Lin, Jolene. Covering biofuels: a principal-agent analysis of the European biofuels certification regime and the Clean Development Mechanism // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 43-73. Biokütuste sertifitseerimise süsteemist ELis ja nn puhta arengu mehhanismist (CDM).

Martens, Sebastian A. E. Die Regelung der Willensmängel im Vorschlag für eine Verordnung über ein Gemeinsames Europäisches Kaufrecht // Archiv für die civilistische Praxis (2011/Dec) nr. 6, lk. 845-885. Ühtsest kaubanduspoliitikast ELis ja Euroopa ühtse müügiõiguse kavandist (DCESL = *Draft Common European Sales Law*).

Marx, Reinhard. Solidarität im grundrechtskonformen europäischen Asylsystem // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2012) nr. 7, lk. 409-413. Asüüliisüsteemist ELis ja Euroopa Kohtu põhimõttelisest otsusest (21. dets. 2011).

Mellenbergh, Rik. Introducing transaction triggered environmental acts in Europe // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 23-42. Erasektorit puudutavatest ELi keskkonnaõiguslikest regulatsioonidest (TTEA – *transaction triggered environmental acts*).

Peers, Steve. An EU immigration code : towards a common immigration policy // European Journal of Migration and Law (2012) nr. 1, lk. 33-61. ELi ühisest sisserände-eeskirjast, mis käsitleb sisserändajate õigusi, tagatise ja kohustusi, sh perekonna taasühinemist, pikaajalist residentsust ja õpingutega seotud küsimusi.

Rabinovici, Itai. The right to be heard in the Charter of Fundamental Rights of the European Union // European Public Law (2012/Mar) nr. 1, lk. 149-173. Kodanike osalusõigusest haldusmenetluses ja põhiõiguste kaitsest ELis.

Salagai, O. O. O merahh po protivodeistviju upotrebleniju tabatšnõhh izdelii v prave Jevropeiskogo sojuza // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 76-85. ELi meetmetest tubakatoodete tarvitamise piiramiseks.

Schwab, Andreas ; Giesemann, Amelie. Die Verbraucherrechte-Richtlinie: ein wichtiger Schritt zur Vollharmonisierung im Binnenmarkt // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2012) nr. 7, lk. 253-257. Euroopa Liidu tarbijaõiguste direktiivist (2011/83).

Thiermann, Christoph. „Grenzüberschreitende Neugründung einer Gesellschaft“ – ein neues Rechtsinstitut innerhalb der Europäischen Union? // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2012) nr. 6, lk. 209-213. Äriühingu asukoha üleviimisega seotud probleemidest ELis, piiriülese äriühingu asutamisest.

Trennt, Matthias. Die (UN-)Vereinbarkeit der Ermächtigungsgrundlagen zur Schleierfahndung mit dem Schengener Grenzkodex // Die Öffentliche Verwaltung (2012) nr. 6, lk. 216-224. Isikute kontrollist ELi liikmesriikide piiridel, siseriikliku regulatsiooni kooskõlast Schengeni piirieskirjadega ja Euroopa Kohtu lahenditest (C-188/10 ja C-189/10).

Van Hoof, Wannes ; Pennings, Guido. Extraterritorial laws for cross-border reproductive care : the issue of legal diversity // European Journal of Health Law (2012/Apr) nr. 2, lk. 187-200. Kunstlikust viljastamisest ja piiriülestest tervishoiuteenustest ELis.

Weitbrecht, Andreas ; Mühle, Jan. Die Entwicklung des Europäischen Kartellrechts im Jahr 2011 // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2012) nr. 8, lk. 290-296. Kartelliõiguse arengust ELis.

Wieland, Joachim. Die Zukunft Europas – Krise als Chance // Juristenzeitung (2012) nr. 5, lk. 213-219. Finantskriisist ja Euroopa tulevikust.

Mereõigus

Buga, Irina. Territorial sovereignty issues in maritime disputes: a jurisdictional dilemma for law of the sea tribunals // The International Journal of Marine and Coastal Law (2012) nr. 1, lk. 59-95. ÜRO mereõiguse konventsioonist ja mereõiguse tribunalide pädevusest määratleda koos merepiiridega riigi territoriaalset suveräänsust.

Lisztwan, Julia. Stability of maritime boundary agreements // The Yale Journal of International Law (2012) nr. 1, lk. 153-200. Merepiirilepingute kehtivusest ranniku geograafiliste muutuste korral.

Low, Cecilia A. Marine environmental protection in joint development agreements // Journal of Energy & Natural Resources Law (2012/Mar) nr. 1, lk. 45-74. ÜRO mereõiguse konventsioonist ja merekeskkonna kaitse ühisest arendustegevusest.

Plakocefalos, Ilias. Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea // Journal of Environmental Law (2012) nr. 1, lk. 133-143. ÜRO mereõiguse konventsioonist ja Rahvusvahelise Mereõiguse Kohtu merepõhjavidluste kolleegiumi seisukohtadest seoses riigi vastutuse ja kohustustega.

Stevens, Frank. Apportionment of damages under the Rotterdam Rules // International Maritime Law (2011) nr. 5, lk. 343-359. Kahju tekkimise tõendamisest vastavalt Rotterdami reeglite artiklitele 17 ja 30.

Thomas, Rhidian D. A comparative analysis of the transfer of contractual rights under the English Carriage of Goods by Sea Act 1992 and the Rotterdam Rules // The Journal of International Maritime Law (2011) nr. 6, lk. 437-451. Kaupade meritsi veo seadusest (*Carriage of Goods by Sea Act* – COGSA 1992) ja selle rakendamise kohta Inglismaal ning Rotterdami reeglite arvestamisest.

Võlegžanin, Aleksandr. Normõ meždunarodnogo prava ob ishodnõhh linijahh // Gossudarstvo i pravo (2012) nr. 1, lk. 89-98. Territoriaalvetest ja rahvusvahelise õiguse normidest lähtejoone reguleerimiseks.

Wereley, James. Charterparty implications of trading in the Arctic // The Journal of International Maritime Law (2011/Nov) nr. 6, lk. 452-461. Meretranspordist Põhja-Jäämerel ning vastavast seadusandlusest.

Xu, Jingjing. The problem of stowaways and its complexity in the contemporary context of maritime security // The Journal of Business Law (2012) nr. 2, lk. 111-127. Terrorismist merel, mereohutusest ja vastavast õigusregulatsioonist.

Rahvusvaheline eraõigus

Eidenmüller, Horst ; Kieninger, Eva-Maria ; Wagner, Gerhard ; Zimmermann, Reinhard. Der Vorschlag für eine Verordnung über ein gemeinsames europäisches Kaufrecht – Defizite der neuesten Textstufe des europäischen Vertragsrechts // Juristenzeitung (2012) nr. 6, lk. 269-289. Euroopa lepinguõigusest ja ühtse müügiõiguse loomise kavandist.

Jessel-Holst, Christa. Regionale Zusammenarbeit im internationalen Privat- und Verfahrensrecht in den Ländern des Westbalkans // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2012) nr. 3, lk. 72-75. Lääne-Balkani riikide koostööst rahvusvahelise eraõiguse alal.

Poskatšina, M. N. Kollizionno-pravovoje regulirovanije formõ sdelki v japonskom prave // Meždunarodnoje publičnoje i tšastnoje pravo (2012) nr. 1, lk. 46-48. Jaapani kaubanduskoodeksist ja rahvusvahelise eraõiguse seadusest.

Vlassova, N. V. Kommertšeskije agentskije kontraktõ : rekomendatelnõje aktõ MTP // Žurnal rossiiskogo prava (2012) nr. 2, lk. 116-126. Kaubaagendilepingute regulatsioonide ühtlustamisest vastavalt Rahvusvahelise Kaubanduskoja (ICC) soovitudele.

Koostanud Tiia Melts